

LAIŠVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16 Ill.
Victory 2-4372.

Laišvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

IX met

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, balandžio (April) 7 d. 1955 m.

Kaina 10 c.

Nr. 13—14 (235—236)

AR PRISIKELSI?

O, nukankintoji, tauta manoji,
Šventų smūtkelių raudinti giria...
Balys Sruoga.

Kas naktį begalinėse dangiškos
erdvės gėmėse mirga didžiulės
žvaigždės; tarytum Išmintingojo
Viešpaties akys, ir sutikusios bė-
gantį per gyvenimą žmogų, tyliai
ir ramiai klausia:

— Ar prisikelsi, dabarties žmo-
gau, nors vienam Velykų Rytme-
čiui? Ar sugebės tavasis protas
per melo ir apgaulės miglas be
baimės pažūrėti Amžių Saulei tie
siai į akis?

«O Viešpatie, mano Viešpatie!
Kasdien mirusių vėlės, lyg de-
gančios žemės dūmai, vaitodamos
kyla į dangų ir be ženklų išnyk-
ta beribėse erdvėse...

Vėlės išnyksta, tačiau jų žemiš-
kasis gyvenimas palieka nueitus
pėdsakus, kuriuos kartų kartos
vienai ar kitaip įvertina...

Kruvinasis Lietuvos pavergė-
jau, melo ir apgaulės sąvųjų pėd-
sakų nepildėsi. Viešpaties ir at-
gimusių tautų akyse jie amžiais
bus kruvini...

Sesės ir broliai, Lietuvoje, —
šiais metais mūsų tauta nesulauks
Velykų Rytmečio.

Didžiojo Penktadienio skaus-
mas pagilins mūsų žaizdas, tačiau
jisai išryškina ir priespaudos
skriaudas, kurios amžiams išde-
gins praktiško žmogaus ant budo-
lio kaktos. Jų nepridengs jokie
šėšėliai. Jos amžiais bus gyvos,
kaip kad gyva ir neužgydoma yra
Kristaus žaizda, kurią atvėrė žmo-
gaus valia ir mintys! Žaizda Die-
vo, kuris parodė žmogui tikrąjį ke-
lią ir paliko pėdsakus, kurie kaip
deimantas švyti žemiškam dumb-
lyne...

Pakelkime širdis, atplėskime
mintis nuo žemės, išraukime pikt-
žoles iš pat šaknų ir pajusime,
kad gyvenimas yra čiurlenantis,
kaip skaidri srovė iš amžių van-
denyno...

Broliai ir sesės išėjimoje, —
laisvojo pasaulio vėjai išblaskė
mus po visą žemę. Didžioji Vieš-
paties valia, naikinamos tautos
akivaizdoje, uždėjo mums didžiulę
pareigą: padėti Lietuvai! O mes
ką darome? Mes dangstomės me-
lu ir apgaulė! Mes parduodame
Tėviškes kantių vainiką už vieną
žiupsnį tariamos gerovės... Mes
šaukiame laisvam pasauliui:

— Pavergtos tautos žūsta! Jūs
nemokėjote jų apginti!

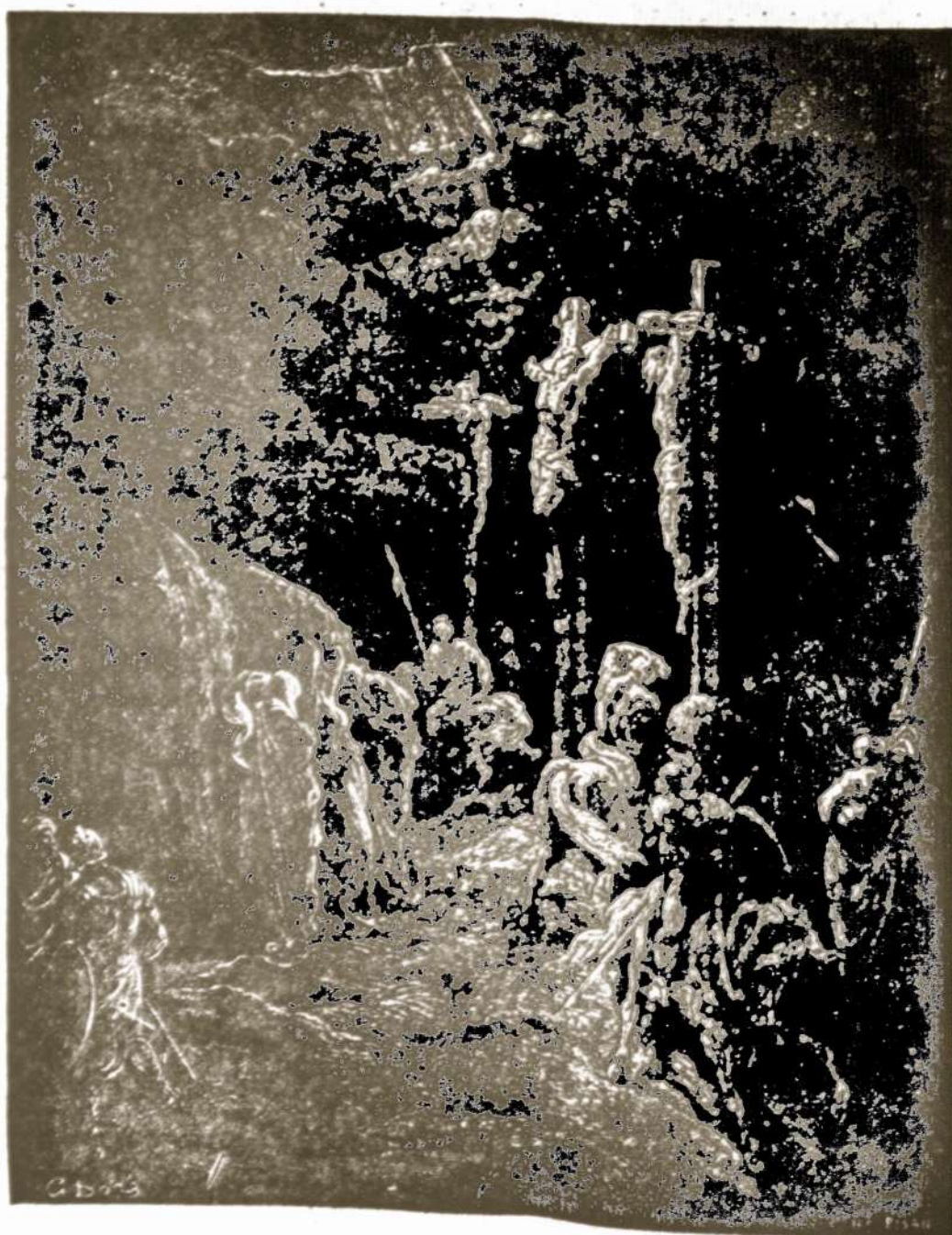
O mes? Ką darome mes patys?
Lyg maldą skleidžiame žodžius,
kuriuos sėtonas padiktavo! Mes
spjūdomė į tuos, kurie išdrįs-
ta melagius nupiešti kaukė...

Kodėl? Dėlto, kad Viešpatį iš-
varėme iš namų. Atratinom šir-
dis nuo jo! Su dykumų dviasiomis
nuėjome...

Šį Šventą Velykų Rytmetį nu-
imkime kaukes nuo veidų ir bro-
liškai paspaudę rankas, pažūrėki-
me į Kristaus veidą. Jis mirė, kad
mūsų, nugalėjęs žvėrį, kaip žmo-
gus gyventų. Kad laisvos būtų
mintys ir laisvos širdys nuo melo
ir kitų pagundų...

Didžiojo Penktadienio kančias
ir Velykų rytą triumfą minint, pri-
siminkime Lietuvos ir brolių lie-
tuvų kančias — dėkime visas pas-
tanges Lietuvai ir lietuvių tautai
Velykų rytą pagerinti.

PETRAS DAUŽVARDIS
Lietuvos Konsulas

**"LAIŠVOSIOS LIETUVOS"
SKAITYTOJAMS,
BENDRADARBIAMS
RĖMĖJAMS IR VISEMS
GEROS VALIOS
LIETUVIAMS
IŠBLAŠKYTIEMS
PO PLATŪJĮ PASAULĮ
LINKIME
DAUG DŽIAUGSMO
IR PAVASARIŠKOS
NUOTAIKOS
ŠV. VELYKŲ PROGA**

REDAKCIJA —
ADMINISTRACIJA

ŠV. VELYKŲ PROGA LINKIU VIEIEMS
LIETUVIAMS IŠTVERMES IR KANTRYBĖS
BELAUKIANT LIETUVOS LAISVĖS.
ANTANAS OLIS

Išgertuvėsna besubėdams, parpuolusio alkano nesumindžiok

KAS LIETUVOJE BUVO DŽIAUGSMAS, TAS ČIA KARTAIS — NERVŲ SUKRĖTIMAS

Visokių laiškų šiomis pelenais
atsiduodančiomis dienomis gauna-
me. Juo arčiau Velykos, juo jie
dažnesni ir kas kartas labiau įky-
rūs. Čia, žiūrėk, viename jų pra-
kutęs biznierių duonos šmotelį
Michigano ežere pamirkytą tau
per geriausią gyduolę siūlo. Kitas
ten, dievobaimingą nuduodams,
būk taj stebuklingą vandenį tau
perša bei žiupsniu Portugalijos žemi-
nių penkis dolerius iš tavęs vilio-
ja. Nespėjai apsiskut — jau vėl ki-
tas tave pagerbtuvių banketan iš-
perkamu bilietu aprūpinęs naujai
atremontuoton smuklėn atskivėpi-
mui kviečia. O ten dar vienas —
gandų ir klidėjimų su trupučiu
tiesos prikimštomis neva knygo-
mis tave maitinti kešinas...

O miela, malonu būdavo Lie-
tuvijoje gauti laiškas. Lyg geriau-
sias prietelius tada jis mus atlan-
kydavo. Tuo tarpu čionykštis ne-
retus laiškėlis — tikras nervų su-
krėtimas. Taip ir jauti, kad nė
"sveikas" nepasakęs, nei Dievo ne-
pagarbinęs rašantysis savų reika-
lų sutvarkymui už tavos kišenės
griebis.

Kai avėlė nedirbdama priėda...

Rodos, eitų toks rašeiva, svei-
kas, pajėgus būdamas, dirbti, tada
nereiktų kiemenėti — per laiškus
elgetauti. Bet kur tau! Nekurie
ir šiam krašte be darbo vieną pa-
liaukį po kito sugeba užsiauginti.
Tokie suaukotais pinigais pastaty-
tuose namuose gyvendami, be
bendram gerui pastangų gerašir-
džių žmonių gėrybėmis naudoda-
miesi atostogauja, po džungles lan-
džioja, šventas vietas lankydami
bet ir užkeiktų nepraleisdami net
matomą turtelį susikrauna. Lietu-
viui tokiems gyvenimą užtikrinus,
jie vienas pas kitą tūkstančius my-
lių važinėja. Tokie plaukų spal-
vos pakitimo proga uliavadami
net vardais lietuviškais nesišau-
kia. Jie ne kiekvieną šimtmetį
užgimstančiai lietuvių tarpe dai-
nos — muzikos pajėgai į pasauli-
nes aukštybes prasimušti nepade-

IŠ VISO PASAULIO

Prez. Eisenhoweris posėdžiavo
su Kongreso abiejų partijų vadais
aptarti artimiausios JAV užkienio
politikos gaires. Numatoma 4 di-
džiųjų valstybių konferencija, o
ypač artėjanti Formozos krizė yra
svarbiausi rūpestiai vyriausybei.
Viltis, kad kom. Kinija pabūgs
griežtų žodžių, vis labiau nyksta,
kada kasdien iš Rytų ateina nau-
jos žinios apie skubius komunistų
pasiruošimus pulti Quemoy ir Mat
su salas. JAV politikų tarpe vy-
rauja dvi nuomonės. Vieni su
vyr. štabo virš. adm. A. Radford
priešaky yra linke, jei komunistai
pradės pulti salas, smogti visomis
jėgomis į Kinijos žemyną, kiti gi
nenori veltis į didelį karą vien
dėl šių salų. Tačiau abiejų partijų
kongresmanai sutiko šio klausimo
sprendimą palikti prezidentui. —
Sklinda gandai, kad komunistai
gali pulti salas apie balandžio mn.
vidurį, nors pats prezidentas pa-
reiškė, kad niekas neturi magiško
veidrodžio tokiems įvykiams at-
spėti.

Dr. J. Adomavičius

Prancūzija ir JAV patvirtino
Paryžiaus sutartis

JAV senatas, kaip ir buvo lauk-
ta, sutarė patvirtinti vienu balsu,
tačiau sunkiausiai ėjosi Prancūzi-
jos senate, kuris tik nedidele dau-
guma sutarė irgi patvirtinti. Tuo
būdu Vak. Vokietijos ginklavimo
klausimas po ilgų vargų pralindo
pro paskutinę kliūtį. Vak. Vokie-
tijos kancleris Adenaueris, džiaug-
damasis pareiškė, kad šis patviri-
nimas sukūrė bazę geriams santy-
kiams tarp Vokietijos ir Prancū-
zijos, o kartu ir visos Europos vie-
nybei. Sutartis jau yra patvirtinę
11 valstybių. Numatoma, kad be
didėsnų kliūčių jas patvirtins ir
likusios 4 valstybės.

Sov. Sąjunga
paskutinėmis dienomis
dėjo visas pastangas sutrukdyti su-
tarčių patvirtinimą. Iš vienos pu-
sės ji paskelbė Vakarų viliojantį
nusiginklavimo planą, iš kitos gi
pusės, pagrąšino, kad jei sutartys
bus patvirtintos, ji sudarys su ko-
munistiniais kraštais karinę są-
jungą, kas praktiškai jau seniai
yra padaryta. Be to, vėl pradėjo
lyg ir dalinę Berlyno blokadą, ap-
dėdama tarp Berlyno ir Vakarų
važiuojančius sunkvežimius labai
dideliais mokesčiais. Vak. Vokie-
tijos parlamentas ipareigojo vy-
riausybę prašyti JAV, Angliją ir
Prancūziją įteikti tuo reikalu so-
vietams protestą. Jis jau ruošia-
mas ir yra griežto tono.

Dėl Jaltos dokumentų paskelbi-
mo spauda nurodo keletą
priežasčių.
Demokratai tvirtina, kad tuo ne-
rėta pasitarnauti respublikonams,

Lietuviai jau nuo seno pamal-
dūs ir duosnūs — tad kodėl, gi,
visokiomis progomis visokiems suk-
tagalviams netukti ir savus sebr-
rus netukinti minėtą lietuvių duo-
snumą su pamaldumu išnaudojant.
Na ir tunka anie pasispardydami!
Kągi, lietuvių oda kieta — atlai-
ko. Ne tokiuos išnaudotojus lie-
tuvis išmaitino — jis baudžiau-
ninko jungą išnešė, jis, dvasia ir
kūnu paverttas likęs, tikrai pra-
gariškas dienas atlaikė. Daugumo-
je ir dabar dar lietuvis nesugadin-
tas išliko — jis kiekvienam jo du-
rynsna besibeldžiančiam nusišypso
ir šilta ranka tokį sušelpia. Lietu-
vis net ir mokytojus, jo vaikus
gimta kalba melstis nemokinan-
čius, pagalboj laiko. Bet kartą tu-
ri būti lietuvių išnaudojimui gal-
las — per daug ir arklys, juk, ne-
paveža!

Tu jam sakai — labą rytą, o jis
tau tavo jam padovanotas
duris užtrenkia...

Kaskart lietuviui vis labiau ne-
aišku darosi, kodėl pas tokiuos jo
išlaikomuosius su Lietuviškosios
Gimnazijos reikalu, su išalkusio
Lietuvio Senelio rauda bei su li-
gos iškamuotos 'Lietuvės Našės

(Nukelta į 2 pusl.)

duodant jiems naują ginklą sekan-
čių metų rinkiminei propagandai.
Prez. Eisenhoweris pareiškė, kad
šis dokumentų paaiškėję politikų
klaidos neturi tarnauti politinei
kova, bet turi būti kaip pamoka
kitą kartą jų išvengti. Kiti nuro-
do, kad dokumentai paskelbti są-
ryšy su numatoma 4 didž. valsty-
bių konferencija, parodyti pasau-
liui ir Sov. Sąjungai, kad JAV ši
kartą nepakartos Jaltos padary-
tų klaidų. Kitas dar motyvas nu-
rodomas, į japonų bandymą suar-
tėti su komunistiniais kraštais. Iš
paskelbtų dokumentų jiems turi
būti aiškūs komunistų tikslai. Da-
lis senatorių reikalauja užs. reik.
sekr. Dulles paaiškinti tikruosius
paskelbimo tikslus, ir ypač, kodėl
dokumentai buvo paskelbti su vi-
sais privačiais konferencijos daly-
vių pareiškimais.

Vietname neramu.

Religinės grupės, sutelkę prie Sai-
gono savo žinioje turimus kariuo-
menes dalinius, pareikalavo atsis-
tatydinti min. pirmininką Ngo
Dinh Diem. Jos nepatenkintos da-
bartinės vyriausybės reformomis.
Min. pirmininkui atsisakius atsis-
tatydinti, tų grupių kariuomenė
apsėdė Vyriausybės pastatus ir
pačio min. pirmininko rūmus. Vy-
riausybės kariuomenė išstūmė su-
kilėlius iš miesto ir apylinkes.

Tiesiam atominių
ginklų bandymų.

Nevados dykumoje buvo išsprog-
dintos dar kelios bombos. Viena
buvo išsprogdinta įkasta į žemę,
kita gi aukštai ore. Tuo chorėta su-
žinoti, kaip veiktų ir priešio lėktu-
vus priešlėktuviniai svėdiniai su
atominiiais užtaisais.

Siūloma rezolucija
pasmerkti Sov. Sąjungą,
kaip agresorių.

Buvusios Kersteno komisijos šeši
nariai įteikė Atstovų Rūmams re-
zoliuciją, kurioje siūloma iparei-
goti Valstybės Departamentą įteik-
ti Jungtinėms Tautoms skundą
prieš Sov. Sąjungą ir, remiantis
komiteto surinkta medžiaga, pra-
šyti paskelbti agresore dėl Rytų
Europos valstybių užgrobito.

Indijos min. pirm. Nehru,
savo kalboje parlamentui,

smarkiai puolė Vakarų valstybių
politiką, ypač J. A. Valstybių. Ko-
munistinius kraštus tik gerai so-
džiais teminėjo.

Švedijoj išaiškintas
komunistų šnipų tinklas.

Manoma, kad tai padėjo išaiškinti
Rumunijos pasiuntinybę Šveica-
rijoj pagrobti dokumentai.

***

LINKSMŲ ŠVENTŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
VISEMS BIČIULIAMS IR VISEMS TAUTIE-
ČIAMS
J. J. BACHUNAS

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:

Metams — 4.50; pusė metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$4.50;
6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komitija.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir taipina savo nuožiū-
ra. Nesunaudoti rankraščiai grąžina-
mi autoriams pareikalavus.

Apie prof. A. Voldemarą ir Lietuvos Atgimimo Sąjūdį

Lietuvos Atgimimo Sąjūdis — LAS — formaliai gimė tremtyje, tačiau jo šaknys yra išaugę ir sustiprėję lietuvių tautos kovose už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, pradėdant dvidešimtąjį šimtmetį.

Daugelis LASo kilmę riša su prof. Augustino Voldemaro veikla. Tai tvirtindami mūsų politikai daro vieną formalę klaidą. Prof. A. Voldemaras, kiek yra žinoma, nėra įsteigęs jokios organizacijos, bet yra pagarsėjęs savo išmintimi ir retomis būdo savybėmis. Prof. Vladas Jurgutis, kalbėdamas apie Nepriklausomos Lietuvos atsikūrimo pirmuosius metus, visuomet tvirtindavo mums Stuthofa kacetininkams, kad anais laikais išryškėjo, kaip didelio masto tikrai trys valstybės vyrai, būtent: prof. Augustinas Voldemaras, adv. Mykolas Sleževičius ir kun. Juozas Vailokaitis.

Kiek teko girdėti apie prof. A. Voldemarą iš jo draugų ir priešų, susidaro vaizdas, kad jis buvo retų gabumų, didelės erodacijos, sveikos ambicijos ir atviro, bet griežto būdo žmogus.

Viena, ko prof. A. Voldemaras neapkętė, tai menkystės, melo ir įvairių išnaudotojų. Ši pastaroji jo būdo savybė ir buvo viena pagrindinių priežasčių, sukėlusių prieš jį opoziciją tuometinės valdžios viršūnėse.

Jei prof. A. Voldemaras būtų siekęs valdžios, lengvai būtų galėjęs ją paimiti. Tačiau, jis pasitiekė savim ir perdaug tikėjo lietuvių idealizmu. Jis buvo įsitikinęs, kad lietuvių tauta, kai jai bus sunki politinė situacija, pakvies jį. Deja, sunkiam momentui atėjus, niekas lietuvių tautos nuomonės nesiklauso, kaip kad niekas jos nesiklausia šiandien, ne tik ten — Tėvynėje, bet ir čia — tremtyje. Lietuvių kantrybė buvo ir yra išnaudojama egoistiniams partijų siekiams.

Tegul užsideda šiandieną kiekvienas lietuvis ranką ant krūtinės ir tyliai, niekam negirdint, atsako į vienintelį klausimą:

— Ar šiandien yra skaitomasi su daugumos lietuvių nuomone ir ar jų vardu kalbama yra patikrinę

savim pasitikėjimą. Atsakymas aiškus, kaip saulės šviesa. Tai todėl tie, kurie aukojo savo kraują ir kentė pragaro kančias už tėvų žemės laisvę, turėtų tylėti ir abejingai stebėti tada, kai lietuvių tautai daromos nepagydomos žaizdos, istorinių klaidų, dvasinio susinimo ar kitose formose.

Vienas vyras — ne talka, todėl mes ir nutarėme jungtis į Lietuvos Atgimimo Sąjūdį ir kviešti visus lietuvius, kam nuosirdžiai rūpi Lietuvos ateitis ir gerovė, burtis į LASą. Kai visos partijos skundžiasi, kad jų eilės retėja, Lietuvos Atgimimo Sąjūdis auga, stiprėja. Steigiasi nauji skyriai, jungiasi naujos, idealistinės lietuvių jėgos, nors akcija prieš LASą yra, neturinti lygaus sau pavyzdžio. Kodėl? Dėl to, kad mes tikime tuom, ką sakome, kovojame už tai, ką skelbiame; todėl, kad mums nėra jokia auka per didelė mūsų motinai — Lietuvai. Tai keletas būdingesnių LASo bruožų. Jų yra daugiau: Diena po dienos ryškėja, jie ir jų vaidmuo pastebimas svarbiausiose lietuvių politikos įvykiuose. Lietuvių Tautinis Sąjūdis ir Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga, raštu yra pareiškusi Vilniui, kad be LASo ir be Rezistentinės santarvės, neįmanomas darnus ir našus Lietuvos išlaisvinimo darbas. Mes neturime pagrindo netikėti jų pareiškimu. Mes tikime, kad minėtos organizacijos bus tvirtos, kaip uola, nes tik kieto spando ir tvirto nugarkaulio junginiai lemia visuomenėsėjimus. Silpnas niekas neklauso, o minkšto ir šilto niekas į rankas neima.

Kalbant apie ateities perspektyvas, LASas turi visas sąlygas būti viena tvirčiausių lietuvių organizacijų, tiek laisvajame pasaulyje, tiek ir tėvų žemėje. Tam reikalinga vienai vienintelė sąlyga, būtent, kad LASo vadovai ir nariai nepalūžtų ir nesustotų pusiau-kelyje.

Salia pasitikėjimo ir tikėjimo, reikalinga išmintis, valia ir ištvermė. Lietuvių tautai ir šito užteks, jeigu ieškosime ir sudarysime sąlygas jai laisvai ir nepriklausomai pasireikšti.

Vyt. Staneika.

BALF• ŽODIS

Europoje likusių lietuvių dauguma yra seneliai, ligoniai, našlės su vaikais ir šiaip pakirstų jėgų žmonės. Todėl neviltingas, liūdesio ir dvasinio skausmo — mariomis sutiksi.

Medžiaginis skurdas yra didelis: duonos, pieno, drabužių klaušimas — neišsprendžiama problema. Nuo ryto ligi vakaro tie patys rūpesčiai, tie patys nedatekliai ir tas tęsiasi jau daugiau kaip dešimt metų.

Ateina pavasaris, lankos ir laukai apsidengs žaliu kilimu, tiktai tremtinio dalia liks ta pati — be namų, jėgų ir vilties.

Tačiau jie yra žmonės, turėjo tėvynę, turėjo namus, artimuosius. Niekam nebuvo našta, nieko neprasė. Dauguma jų ir dabar nedrįsta prašyti ir sau tekusių našą neša nepaprastu kantrumu.

Ateina Velykos ir ta džiaugsminga proga BALFas drįsta prašyti už juos. Pasistenkim, kad Ve-

lykų ryto ramybė ištikrųjų ateitų visiems — laisviems ir pavergtiems, jau įsikūrusiems ir dar tremties vargą kenčiantiems.

Padarykim, kad bent Velykų šventėse prašvistų tremtinio niūrus kampelis, kad jis alkio nejauštų, kad vaikučiai bent po vieną kitą margutį turėtų. Aukokim Velykų proga, gal sveikinimų vietoje, o gal ir kartu su jais. Neprašome didelių aukų, bet prašome aukoti visų. Atlikime velykinę pareigą savo artimui.

BALFas, 105 Grand Str.,
Brooklyn 11, N. Y.

Okupuotoje Lietuvoje

— Bolševikai viską naikina, kas sena, kad ir istorinius pastatus. Pereitais metais vieną didžiausių pastatų sugriovė, seniausią visoje Lietuvoje, vadinamą — bažnyčių motiną — Zapyškio bažnyčią, kuri išstovėjusi keliolika šimtmečių ir niekas neįveikė — nei potvyniai, nei karai, o tik bolševikai. Jų spauda rašo, kad potvynis, tai didžiausias melas, kai pirmoji okupacijai jau buvo įtraukta į sugriovimą, sandėlių padaryma. Kiti paminėtini, praeitais metais sugriauti istoriniai paminklai, nekalbant apie įvairius nepriklausomybės paminklus, tai Simano Stanevičiaus ir Dionizos Poškos namukai ir eilė kitų.

— Vilniuje muzikos mokykla pavadinta Juozo Tallat — Kelpšės vardu ir lektoriais yra: Stasys Sodeika, E. Kalasevičienė, E. Diršienė, Kavaliauskienė, Armonas, Lipčiūtė, Baltimas, Kavaliauskas ir kiti. Neseniai minėta mokykla turėjo savo mokytojų koncertą, kai geriausiai pasirodė Stasys Sodeika — bosas, atlikęs Tosti romansą — "Jau nebe tie" ir E. Kalasevičienė, sopranas — Kūmos ariją iš Čaikovskio operos — Buratininkė.

— Kaune operos nėra, ji iškelta į Vilnių. Repertuarą daugiausia sudaro komunistų kompozitorių kūriniai. Neseniai buvo pastatyta raudonoji opera, žinomo komunisto T. Chrenikovo — Audroje, kurioje, be pažįstamų solistų, dalyvavo: K. Gutauskas — tenoras ir J. Stasiūnas — baritonas, pasirodė jau niklės: I. Žukaitė — sopranas, M. Aleškevičiūtė — mezosopranas ir kiti. Numatė duoti šias operas: Dargomyžskio — Undinė, Gulak — Artemovskio — Zaporozietis už Dunojaus, Borodino — Kunigaitis Igoris ir kit. Iš baletų: Glazunovo — Raimondas, Kreino — Laurencija, Astafjevo — Bachisarajaus fontanas, Minkaus — Don Kichotas ir lietuvių komunisto Juzevitino — Ant marių kranto.

— Sovietų okupuotoj Lietuvoj kompozitorių pridėjo, kaip grybų, ir tiek muzikoj nusimano, kad jie yra komunistai, paminėtini ir rašą: J. Indra baletą — Audronė, V. Klova operą — Pilėnus, Baumila opera — Paskenduolė.

— Vilniuje įvyko ateistinei propagandai skieisti mokytojų suvažiavimas, kur dalyvavo per 300 mokytojų. Tai pradinė mokyklų mokytojų, kur be įvairių iš Maskvos atsistų kalbėtojų, vadovavo ir platų referatą skaitė švietimo ministras S. Pupeikis. Nutarta, kad ateistinė propaganda turi neapsirū bežiūti tik per pamokas, vakarinius pasikalbėjimus, sieninius laikraščius ir šiaip spaudą bei knygas, o skiepyti įvairiais būdais visur ir ypač tą skiepyti tėvams, surengiant specialius kursus.

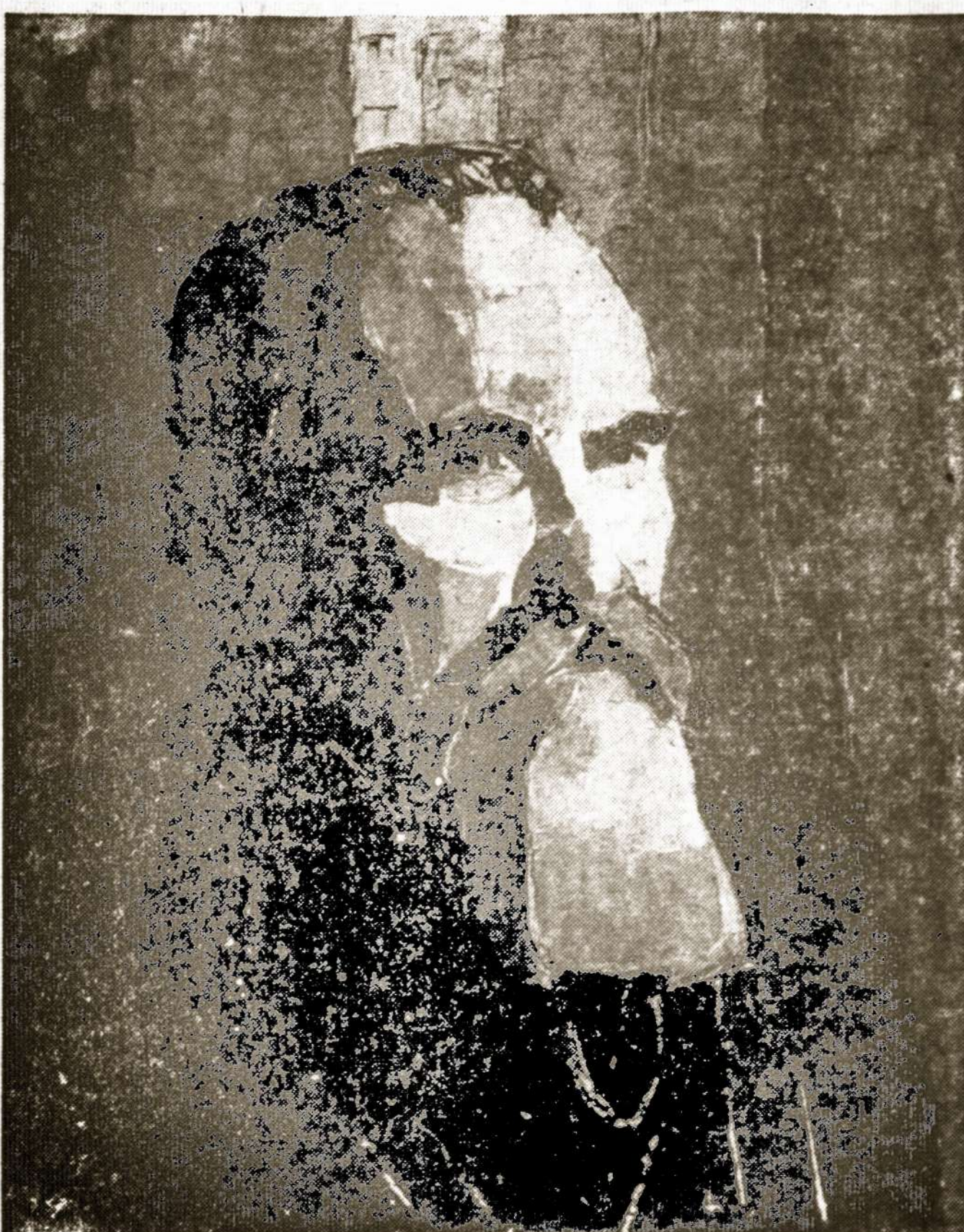
— Sausio mėn. Vilniuje įvyko meno paroda, kuri buvo gausi, bet labai kritikuojama, kad per mažai komunistinės dvasios ir per daug užkulio, kaip iš jaunųjų stipri esanti grafikė Mozūraitė, davusi — Kauno senamiestį, kad neatvaizdavo linksmumo, Valentinaitė plakate — Į kolchozą, veidai liūdniausi, žinomo skulpt. Keikainio skulptūra — Kolchozo laukuose, neatidengtas tarybinio žmogaus veidas ir kiti.

— Klaipėdos teatro režisierium yra Kupstas ir Šiauliu — I. Šeinas, bet dažnai pakeičiami.

— Vilniuje Lukiškio aikštė pavadinta Tarybų aikšte. Kaip bolševikų spauda rašo, kad minimoj aikštėj statomi maisto ir pieno pramonės ministerijos rūmai. Rūmų projekto autoriumi yra arch. Karazinskij, būk lietuvis. Aišku, kad burliokas.

— Saldainiai gaminami, bet kas juos valgo, žinoma, ne lietuvių vaikai. Kaune saldainių fabrikas Tilka, pavadintas komunisto Karolio Poželos vardu. Šiauliuose veikia tik Rūtos fabrikas, Vilniuje — Marytės Melnikaitės ir Pergalės ir Klaipėdoje mažutis fabrikas — Gegužės pirmoji. Visi gaminiai siunčiami tik į Rusiją.

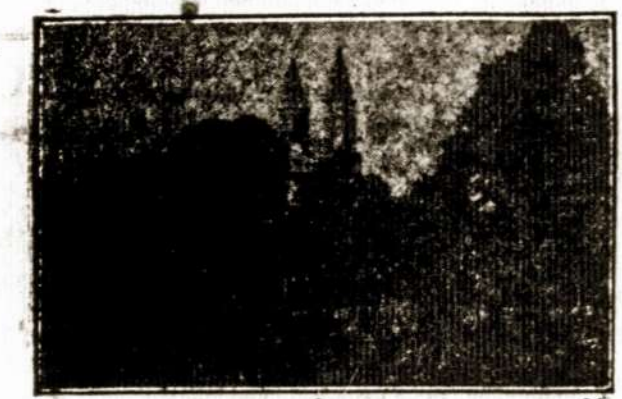
— Alus gaminamas senose alaus daryklose: Kaune — Ragutis, Volfo Engelmano pavadintas — Raudonoji pašvaistė, Klaipėdoje — Raudonasis švyturys, Panevėžyje — Kalnapilis, Vilniuje — Tau-

Juozas Pautienius tapytas Adomo Varno portretas.

LIETUVIAI DAILININKAI KITATAUČIŲ PARODOJE

Čikaga, kaip pasaulinis pramonės centras, turi nemažą ir kultūrinių institucijų, kurių tarpe ir garsiąją Čikagos meno akademią. Dabar, pavasario metu, įvairiose šio didmiesčio vietose pradeda atkusti ir meno gyvenimas. — Bemaž kas savaitę, tiek mažesnė-

ras, Biržuose — Lokys ir Šiauliuose — Gubernija. Alus išvežamas, tik parūgės bei išrūgos parduodamos buteliais po 3 rublius.

— Kaune veikia tik du tabako fabrikai: Zefir ir Tabako fabrikas Nr. 1, bet gaminiai kokybe menki ir neprilygsta nei prieškarinių trečiajai rūšiai — "Kir". Cigaretės "Prima" kaštuoja 1.60 rb., Kazbek — 2.50 rb. Pokeliai po 20 cigarečių. Skaitosi geriausi. Rinką užpildo atvežtieji: Kavkaz — 8 rb., Troika — 6 rub., Drug — 4 rub. ir žmonėms brukami, kai kaina neįkandama, o vietinius slepia, kad išvengtų ir paskutinį elgetos pinigą.

— Lietuvių komunistinė literatūros pasipylė visa eilė naujų rašytojų: J. Micevičius, V. Mozorūnas, K. Marukas, A. Jonelynas, V. Reimeris, R. Lukinskas ir kiti, kurių kūryba atmišta tik tarybinio dvokimu, kai jokio turinio, formos, kompozicijos nėra ir stengiasi vyrauti net kritikoje, sutrypti mūraty: Mykolaitį, Vienuolį, Albiną Žukauską, net Korsaką-Radvilą, A. Venclovą, J. Baltušį, o ir raudonuosius: Joną Šimkų, Julijū Būteną, Aleksandrą Churginą, net ir Joną Dovydaitį.

— Vilniuje šiuo metu veikia tokiais vardais kinei: Pergalė, Maskva, Tėvynė, Pionierius, Spalis, Helios, Aušra, Žvaigždė, Mokytojų namų kino teatras. Teatrai: — Akademinis operos ir baletu teatras, Lietuvos TSR valstybinis dramos teatras, Valstybinė filharmonija ir Vilniaus rusų dramos teatras, kuriuose dažnai tie patys veikalai kartojami ir eina per visus teatrus. Nors skelbiami lietuvių teatrai, bet veikalai ne tik bolševikų autorių, bet eina rusų kalba.

— Leidžiami keli literatūros žurnalai, bet du svarbiausi: Pergalės — redaktorius Jonas Šimkus ir savaitinis — Literatūra ir menas — redakt. V. Reimeris. Leidžia Lietuvos Tarybinių Rašytojų S-ga. Pastarajame daugiausia ben dradarbiauja jaunieji.

se, tiek didesnėse meno galerijose atidaromos dailininkų kūrinių parodos. Mums čia bus įdomu susitoti ties tokiomis parodomis, kuriose su savo rinktiniais kūriniams dalyvauja ir lietuvių dailininkai. Viena iš tokių parodų — Illinois valstybės dailininkų paroda, kuri buvo atidaryta balandžio 3 d. Čikagos vidurmiestyje — The Conrad Hilton rūmuose. Joje tarp 100 dailininkų teko matyti ir keturių lietuvių darbus. Centrinėje parodos vietoj pagerbti du lietuvių dailininkai, galima sakyti su savo geriausiaisiais šiuo metų darbais. Tai dailininko M. Šileikio žmonos portretas, ir dail. J. Pautieniaus nupeštas Adomo Varno portretas. Be šių lietuvių su savo gana įdomiais peizažais pasirodo prof. Ig. Šlapelis, Br. Murinas ir Lietuvoje gyvenęs latvių tapytojas Hugo Purvinš. Parodos iškilmėse, be kelių šimtų amerikiečių, dalyvavo keletas lietuvių, latvių ir estų dai-

lininkų. Iš kitų tautų dailininkų teko patirti, kad mūsų dailininkų kūriniai tikrai išsiskiria iš kitų ir verti dėmesio. Gaila, kad Illinois valstybės dailininkų S-ga premijas už paveikslus skyrė ne už geriausias meno kūrinius, bet legijanierių ir veteranų s-gos nariams. Pažymėtina, kad ši dailininkų s-ga turi per tūkstantį narių, yra pasakyti per metų eilę daug premijų ir jas yra laimėję sešiosios kartos lietuvių: Mikas Šileikis ir Antanas Skupas. Čikagos lietuvių mieliai lanko šią parodą, ir džiaugiasi, kad mūsų dailininkai, išeidami į platesnę meno sceną, pajėgia konkuruoti su gerais įvairių tautų dailininkais ir dažnai net atžymimi. Conrad Hilton meno paroda truks iki rugsėjo mėnesio. Kadangi į meno parodą įėjimas neapmokamas ir trunka šešius mėnesius, ją aplanko per 100.000 žmonių.

A. Kairaitis.

P A T I K S L I N I M A S

Didž. Gerb. p. Redaktorium: Malonėkite ištaisyti L.E. atspausdintas ir L. Liet. perspausdintas klaidas, mano biografijoje, būtent:

Aš esu gimęs ir turbūt apie vienus metus gyvenęs Bebrinės vien., Alukštės apskrityje, bet augęs ir mokėjęs Obelių valsč., Zarasų (dabar Rokiškio) apskrityje. Į Ameriką atvykau vienas — ne su tėvais. Mano tėvai Amerikoje nėra buvę.

Dr. P. Daužvardis,
Lietuvos Konsulas.

KAIP DALYVAUTI LB TARYBOS RINKIMUOSE?

Š. m. gegužės 1 d., sekmadienį, visoje Amerikoje įvyks JAV Lietuvių Bendruomenės pirmosios Tarybos rinkimai. Bus renkami 27 gautos Tarybos nariai slaptu balsavimu. Kiekvienas rinkikas galės balsuoti už bet kuriuos 27 asmenis iš jau pasiūlytų 95 kandidatų. Išrinkti bus tie, kurie gaus daugiausia balsų.

JAV Lietuvių Bendruomenės vadovybė kviečia Amerikos lietuvius skaitlingai šiuose rinkimuose dalyvauti ir prisidėti išrinkti tuos, kurie per sekančius trejus metus turės vadovauti lietuvių išlaikymo darbams.

Rinkimuose balsuoti galės kiekvienas Amerikos lietuvis (čia gimęs ar atvykęs, kalbą lietuviškai ar nekalbąs), jei jis: a) 1955 m. gegužės 1 d. bus nejaunesnis, kaip

18 metų amžiaus, ir b) bus bent už (1954 m. antrąjį arba 1955 m. pirmąjį) pusmetį sumokėjęs tautinio solidarumo įnašus (metams 1 dol. asmeninai).

Numatą rinkimuose dalyvauti, turi galimai greičiau įsiregistruoti Liet. B-nėje! Tą galima padaryti bet kurios vietovės apylinkės valdyboje ar vietinės rinkimų komisijoje; taip įsiregistruoti, turės gegužės 1 d. ateiti į balsavimo patalpas ir balsuoti.

Be galima įsiregistruoti ir tiesiog L. B-nės centre (LOKO sekretariate šiuo adresu: Mr. A. Saulaitis, P. O. Box 507, Waterbury 20, Conn.): reikia pasiūsti tautinį sol. įnašus ir trumpas žinias apie balsuotoją (Vardas, pavardė, amžius, adresas). Taip įsiregistruoti lietuvių galės balsuoti laiškais; jiems į namus bus prisiūsti reikalingi popieriai ir jie savo balsus galės pasiūsti paštu. LOKE įsiregistruoti reikta galimai greičiau, neaukiant paskutiniosios prieš rinkimus savaitės.

Balsuotojų įsiregistruoti gali kiekvienas pats, pvz., šeimos nariai, klubų valdybos, draugijų vadovybės ir p.; tą jie gali padaryti ir bendru sąrašu su aukščiau minėtomis žiniomis ir taut. sol. įnašais. Tačiau balsuoti turės kiekvienas tik už save.

L. B-nės organai laiko, kad Tarybos rinkimai yra visų sąmoningų lietuvių reikalas, todėl mano, kad kiekvienas lietuvis turi tautinę teisę rinkimuose dalyvauti.

JAV LB LOKO

VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA MANO ŠIRDINGI PASVEIKINIMAI VISIEMS BIČUOLIAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

ANTANAS JONCHA

Gyviausias lietuviškas žurnalas

"Mūsų laukimas su kiekvienais nuolatiniais metais mus žlugdys, dusins ir sendins, jei slinksime žemyn, tapdami Tėvynės laisvės idealų dezertyrais..."

"Aidai", minėdami savo penketmetį, save pasivadino "vienintėliu kultūros žurnalu". Ar taip iš tikrųjų yra, kiek abejotina, nes kultūros žurnalų turime ir daugiau. Pav., turime "Literatūros Lankus", skirtus daugiausia literatūrai. Turime "Santarvę", skirtą visokiems lietuvių kultūriniais klausimams, kuriame tačiau gana daug vietos skiriama ir politikai. ("Aidai" taip pat nagrinėja politikos klausimus).

Kaip ten bebūtų, neverta ginčytis. Jei nori, Aidai gali vadinti save vienintėliu žurnalu. Santarvė gi gal dar su dienos teise galėtų save vadinti gyviausiu lietuvišku žurnalu tremtyje. Iš tikrųjų, ji kiekviename numeryje nagrinėja ar iškelia daugybę pačių aktualiausių ir įdomiausių klausimų.

Jūsų bendradarbis kurį laiką buvo sukludytas savo užsimojime pasiekti kiekvieną Santarvės žurnalą numerį, ir štai išėjo per tą laiką net trys nauji numeriai. Jau būtų sunku visą turinį plačiau atpasakoti. Bet pažymėsimė nors įdomiausias dalykus.

Pogrindžio spauda ir tautos valia

Praejusių metų 10 numeryje, ypač yra pažymėtinas S. Zymanto straipsnis "Laisvosios spaudos laisvėje puslapius atkėlus". Tai ligi šiol bene plačiausia ir gausiai dokumentuota studija apie pogrindžio rezistencinę spaudą Lietuvoje antrosios bolševikų okupacijos laikotarpyje. Autorius duoda daug ištraukų ir savo požiūriu daro itin aštrius išvados dėl užsienio lietuvių politinės veiklos.

Bronys Raila puslapiu "poetiškai" parašytame straipsnyje "Žiogečiai šoka menuetą", iš tikrųjų visai nepoetiškai, bet labai realistiškai nagrinėja klausimą, kas gali ir turi teisę atstovauti lietuvių tautos valią. Autorius išvada — tautos valia liko Tėvynėje, pilnai ją atstovauti galės išlaisvinta tauta visumoje. Tremtinių politikierių ir jų komitetų pretenzijos "atstovauti tautos valią" yra nepagrįstos. Jų pareiga yra tarnauti lietuvių tautos rezistencijai ir padėti ginti Lietuvos laisvės bylą.

Tame pat 10 numeryje yra dar per 20 straipsnių, įvairių informacijų, knygų recenzijų, atbalsių ir t. t. Dr. G. I. Židonytė trumpai,

bet išsamiai nagrinėja Nobelio premijos laureato E. Hemingway kūrybą.

Mokėk politikierius, kaip alimentus...

Šių metų 1. papildintame, numeryje, vėl eilė naujų klausimų. Dr. J. Balys vykusiai ir teisingai pasmerkia nesveiką tremtinių politikavimą. Tarp kitko, jis paliečia mūsų tūlos spaudos bendradarbių siūlymus aukomis remti mūsų politikierius ar jų komitetus. "Išėina taip, rašo Dr. Balys, kad politikus reikia visuomenei iš laikyti, vistiek, ar jų darbai patinka ar ne. Žodžiu, mokėk kaip alimentus divorsuoti žmonai. Tuo tarpu mokslo žmonės privalo sau kur nors pragyvenimą užsidirbti, dar surasti laiko ir jėgų mokslui darbams parašyti, juos savo lėšomis išleisti ir paskum dovanai išdalinti..." Tikrai "gražu"!

Vyt. Alantas skaudžiai plaka lietuvius už dvasinį menkėjimą. Jis aiškina išrinktosios lietuvių tautos pašaukimą ir kelius, kuriais ji pasiekė naujos didybės.

Jurgis Lengvenis recenzuoja sovietų Lietuvoje išleistą jubiliejinį leidinį "Brangioji Tėvynė" ir pavyzdžiais įrodo, kaip okupantas užšlopinio naujų kūrybinių talentų augimą, sužalojo senesius ir iš viso tesugebėjo parodyti ryškų dvasinės kūrybos bergždumą.

Prof. Dr. J. Vėbra įdomiai rašo apie "Chemiją ir žemės ūkio pažangą".

G. I. Židonytė supažindina su prancūzų poetu J. Supervielle ir duoda jo poezijos vertimų.

J. Masiulis plačiai ir dokumentuotai peržvelgia Sovietų Rusijos naujas ekonomines problemas.

Šiame numeryje platus ir tikrai gyvas skaitytojų laišku skyrius, kur iškeliami labai skaudūs lietuviški reikalai tremtyje. O vienas iš pačių įdomiausių dalykų — vienas numeryje būtų bene Santarvės satyriko Prof. Tylūno Uodegos poema "Praėjusių metų laikai", kuri parašyta visiškai donelaiškai, bet išimtinai apie mūsų politinės makalynės ir vlikinės praėjusių metų linksmybes, darbus, gėrybes ir rūpesčius.

Keturių susitarimo įvertinimas

Pagaliau, skaitytojus pasiekė jau ir š. m. Santarvės 2 numeris. Jame LRS Vyr. Komiteto pirmininkas S. Kuzminskas plačiai pasisako apie pasirašytą keturių grupių bendradarbiavimo susitari-

mą. Jo išvada: "Mūsų susitarimo bendradarbiauti sėkmingumas priklausys nuo mūsų pačių, nuo mūsų sugebėjimo Lietuvos reikalus statyti aukščiau kitų reikalų, nuo mūsų pasiryžimo dirbti realius ir pozityvius darbus. Jis taip pat priklauso nuo lietuvių visuomenės, nuo to, kiek nusivylusių ir palūžusių lietuvių iš naujo įsisąmonins savo lietuvišką pareigą ir grįš į vieną kelią, į rimtą bendrą darbą".

Kazys Barys nagrinėja liberalizmo ir liberalų vaidmenį istorijoje. Jo teigimu, liberalizmas šiandien teigiamai tebeveikia gyvenime. Autorius laiko visiškai nepagrįstais priekaištus mūsų spaudoje liberalizmui, nes iš jo yra kilę visi dabartiniai blogumai.

Karolis Drunga svarsto mūsų lietuviškos prieškomunistinės propagandos vingius ir jos daromas klaidas, kurios tik patarnauja okupantui reikalams. Autorius ypač pabrėžia pavojų, kai tiek mūsų spaudoje, tiek pasaulinėje plotmėje daug kas mėgina bolševizmo nedavertinti, kalba apie jo kvailumą, skurdą, nepasisekimus ir t. t. Tuo tik save migdome ir migdome vakarus. Tegu Rusijos gyventojai ir skursta, bet nepamirština, kad Rusijos karinis pajėgumas nuolat didinamas.

J. Lengvenis, tęsdamas savo tyrinėjimą apie Lietuvos bolševikinę literatūrą, šį kartą plačiai nagrinėja dabartinę "tarybinę poeziją ir prozą". Autorius duoda daug būdingų ištraukų ir pavyzdžių, iš kurių matyti, apie ką ir kaip tarybiniai rašytojai turi dabar kurti ir kaip mūsų kultūros ir literatūros "pažangą" jie jau yra atstūmę

400 metų atgal. Itin įdomus ir sąmojingas straipsnio skyrius "Žemės ūkio literatūra"...

Kiti dalykai

Per praėjusių ir šių metų Santarvę eina pulk. T. Vidugirio atsiminimai apie pirmąją bolševikų okupaciją Lietuvoje 1919 metais, kur apstu gyvų vaizdų iš mūsų savanorių žygių Lietuvos nepriklausomybę atstatant.

1 ir 2 numeriuose ypač krinta akin du nuostabiai gražūs ir dar niekur nespausdinti Lietuvos partizanų eilėraščiai: Septyni Raišupio laukuose ir Moteris Kalniškės mūšyje. Pridėti redakcijos paaikškinimai apie šių eilėraščių atsiradimo aplinkybes dar daugiau parąškina jų grožį ir prasmę.

Be to, visuose trijuose numeriuose pažymėtina retai graži forma ir kalba parašyti vedamieji straipsniai. Tokių reta mūsų kituose žurnaluose.

Tad Santarvė, nors ir nebūdamas "vienintelis kultūrinis žurnalas", bet tik gyviausias lietuvių kultūros, visuomenės ir politikos žurnalas tremtyje, sėkmingai gyvuoja jau trečiuosius metus ir kas kart tobulėja. Jis tikrai vertas ko plačiausio dėmesio ir palaikymo. Kas Santarvės neskaitytų, turėtų tik labai nepilną ir kreivą vaizdą apie lietuvių rezistencijos prasmę ir mūsų laisvinimo pastangas užsieniuose.

Žurnalas metams kaštuoja tik 4.50 dol. Užsisakyti galima adresu: Santarvė, 78 Nash St., New Haven, Conn., USA, arba pas atstovus įvairiuose kituose kraštuose.

S. Girdėnas

27 metai patyrimo siuvime

1. Pigiai, greitai ir gerai siuvu naujus drabužius, senus išvalau, pataisau ir persiuvu pagal Jūsų skonį.
2. Plaunu ir prosinu baltinius.
3. Už mažą atlyginimą išnuomuoju pasiskaityti knygas.

MARTYNAS VIDRA,

3541 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telef.: YARD 7-6035

MODERNI LIETUVIŠKA

KIRPYKLA

Sav. VALTER REKAŠIUS
752 West 33 St.

Užėik nusikirpti pas savo tautietį sulig savo skoniu ir pageidavimu. — Būsi patenkintas.

SAUGUS

BALDŲ

PERKRAUSTYMAS

IŠ ARTI IR TOLI
Naujas 1955 specialus didelis sunkvežimis su pilna aprauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Saukite:
R. ŠERENAS,
4546 S. Wood St., Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972.

BALDŲ IR ĮVAIRIŲ DAIKTŲ SAUGUS, GREITAS, TVARKINGAS IR NEBRANGUS

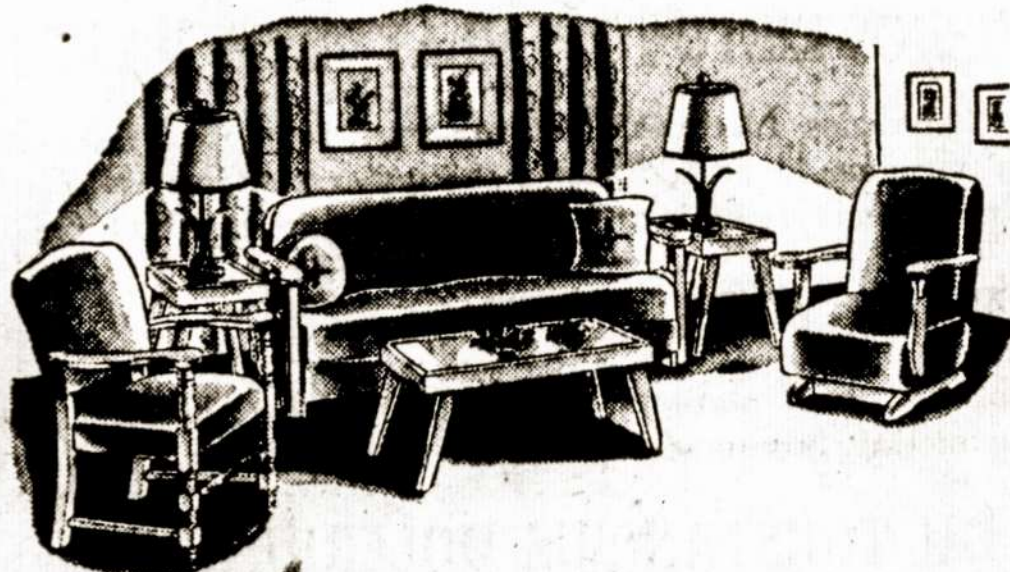
PERKRAUSTYMAS

Jokio kainos skirtumo nėra bet kurioje Chicago kolonijoje gyvenantiems bei persikeliantiems. Gera aprauda.

Antanas Vilimas

3415 So. Lituania Ave., Chicago, Ill.

Telefonas: FRontier 6-1882.

Moderniausias baldus, naujausias televizijos aparatus žinomiau šių firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirkite pigiau.

Lietuvių PREKYBOS Bendrovė ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12-t' St.). Tel.: SEeley 3-4711
Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jūs maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽINGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMIŲ ĮRANKIAI KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠICRINTI.

JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill. Tel.: WAilbrook 5-9209

AUTOMOBILIŲ TAISYMO IR GASOLINO STOTIS

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, įvairių rūšių alyva, baterijos ir automobiliams dalys.

M. ČESAS, patyręs auto specialistas.
1934 West 59th Street. Telef.: GROvehill 6-9136

TIKSLUS IR RŪPEŠTINGAS

PAJAMŲ MOKESČIO APSKAIČIAVIMAS

2737 West 43rd St. Telef.: CL 4-2390

Kasdien nuo 9 val. ryto ligi 8 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto ligi 7 val. vak. Trečiadieniais uždaryta

Šimačiai

REALTY, BUILDERS, INSURANCE

NUOLATINIS IŠPARDAVIMAS

yra galimas tik tada, kai naujų prekių užpirkimas vykdomas pagal tam tikrą planą. Tokį paslaptingą planą žino ir sėkmingai jį praktikuoja LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

JOSEPH DRY GOODS STORE

3218 So. Halsted St.

DIDELIS PASIRINKIMAS vyrų s, moterims ir vaikams drabužių ir baltinių, NAMAMS REIKMENŲ, antklodžių, paklodžių, rankšluosčių ir visa kita Jūs pirkite PIGIAU, NEGU KUR KITUR.

DAINOSE APDAINUOTA IR PASAKOSE APSAKINĖJAMA

KARČIAMA RUŽAVA

(MEISTER BRAU TAVERN)

DABAR randasi Chicagoje, 2532 W. 47 St., Brighton Park, Sav. V. PRANCŪZEVIČIUS. Tel.: Virginia 7-2429

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.

Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus. Aprūpina gera filmine medžiaga.

Didelis pasirinkimas

Laikrodžių ir Brangenybių

Vietoje ir Europoje gamintų laikrodžių sąžiningas pataisymas už žemas kainas

A. R. JUNEVIČIUS IR SŪNUS

3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Virš 50 metų veikia dieną ir naktį

Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarimus duoda apie ĮVAIRIAS APDRAUDAS. Kreipkitės į

JOHN F. E U D E I K I S

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga.
4605 — 07 So. Hermitage Ave. Tel.: YArds 7-1741 ir 7-1742, arba — 4330 — So. California Ave. Tel.: LA 3-0440.

Koplyčiose veikia moderniški oro keitimo įrengimai

STEPONAS C. LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorius

TRYS KOPLYČIOS
2424 W. 69th St. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. VIRginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. PULman 5-1270

LIUDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS

Laidotuvių Direktoriai

6345 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime koplyčią arčiau Jūsų namų.

Prisidėkim prie 'Laisvosios Lietuvos' vajaus

Ir dalyvaokit laimėjimuose

1. Tik užsisakyk "L. L." arba pratęsk prenumeratą 1955 metams ir dalyvausit laimėjimuose dovanų \$ 2.000 vertės.
2. Surask 5 naujus metinius prenumeratorius ir gausi dovaną \$ 5 vertės, o taip pat dalyvausit platintojams skirtuose laimėjimuose
3. Jei neturi galimybės dalyvauti platiniame, prisidėk šiaip prie vajaus, atsiųsk adresus savo pažįstamų ir kaimynų, kurie manai galėtų tapti "L. L." skaitytojais.
4. Jei jau gauni "L. L.", pasisakyk dėl tolimesnio siuntinėjimo ir atsiųsk prenumeratoro mokėstį.
5. Prisidėk prie skelbimų rinkimo bei skelbimų palaikymo. Neatidėliok. Taupyk laiką ir mažink išlaidas. Iškirpk ir tuojau pasiųsk šį kuponą:

LAISVOJI LIETUVA

3157 So. Emerald Ave., Chicago 16, Ill.

Pavardė ir vardas .....

Adresas .....

Siunčiu \$ ..... "L. L." prenumeratą, prenumeratoro pratęsimui; prašau siųsti "L. L.", prenumeratą sumokėsiu vėliau; prašau siųsti susipažinimui. (Norimą pabraukti).
(Vieta laišku):

(Parašas)

Jonas Kanis
MALONIAI KVIECIA ATSLANKYTI
ir PAMATYTI
100% VIRGINIA VILNOS,
DVIŲGUBAI AUSTOS — LABAI
STIPRIOS MEDŽIAGOS
KOSTIUMAI SU 2 POROM
KELNIŲ žymiausių siuvelyklų
darbo:
PACE SETTER tik už
\$ 55 iki \$ 65
PHOENIX tik už
\$ 65 iki \$ 78.50
BOTANY "500" tik už
\$ 86.75 iki \$ 89.75
GROSHIRE tik už
\$ 100 iki \$ 140

BEN STAR

KRAUTUVEJE

DIDELIS PASIRINKIMAS. PASKUTINIS MADOS VYRAMS IR MOTE-
RIMS GRAŽIŲ RŪBŲ.

4630-32 So. Ashland Ave. Tel. YArds 7-3900

Lietuvišką ruginę duoną, pyragus, pyragaičius, sausainius švie-
žius kas dieną kitokius delikatesus Jūs pirkite lietuviškoje

BRUNO KEPYKLOJE

3339 Lituania Ave. Telef.: CLiSide 4-6376

Reikalaukite savo krautuvinių šios kepyklos gaminių. — Lai-
tik paskambina savininkui Broniui Macianskui ir bus pristatyta.
Ši kepykla prieš pradėdama gaminti produktus, visuomet tariasi
su sveikatos specialistais, taip, kad neveltui yra sakoma:

Kas Valgo Bruno Duoną Visad Žydi Kaip Aguona

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. —
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

A. STANEVIČIUS
1835 Canalport Tel. Dirbtuvės: SEely 3-2146
Namų: KEnwood 8-3092

Jonas Karvelis

3322 So. Halsted St., Chicago 8. Ill. Telef.: YArD 7-0677.
Didžiausias pasirinkimas: siuvamų masinių, Radio aparatų, įvairių
šveičariškų laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviš-
kų knygų, žurnalų ir laikraščių.

SKANIAU, ŠVARIAU IR JAUKIOJE APLINKOJE

Jūs pavalgysite pusryčius, pietus ir vakariene lietuvių laikomo-
je valgykloje

Antonette's Lietuviška valgykla

3206 South Halsted St., Chicago 8, Ill.

Lietuviški ir vietiniai valgiai, mandagus patarnavimas, žemos
kainos.

E. Galminienė ir Z. Gražienė, sav.

Apsikirk pagal savo skonį, madą ir pageidavimus tremtinio

PETRO BALTROMONO KIRPYKLOJE

2543 1/2 West 71 Street.

Mandagus patarnavimas, švari patalpa, nauji įrankiai ir ilgame-
tis patyrimas.

Lietuvos Dantų Gydytojų S-ga Tremty, Chicagoje
Maloniai kviečia Tamstą atsilankyti

į tradicinį pavasario

KONCERTA — BALIŲ,

kuris įvyks 1955 m. balandžio mėn. 16 d. 8 v. v.
puošniose, naujai pastatytose Western Ave.,
Ballroom salėse, 3504 So. Western Ave.

PROGRAMOJE:

Solistė Stasė Klimaitė — Pautėnienė,
Pianistė Genovaitė Aleksūnaitė,
Baletė šokėja Aurelija Balytė
Šokiams groja muz. Broniaus Jonošo orkestras
Geriausių gaminių turtingas bufetas ir baras, bei kiti
įvairūs netikėtumai.
Staliukus (6—8 asmenims) prašome užsisakyti pas
dantų gyd. C. Bačinskienę, TOWNhall 3-0057 ir
E. Baltrušaitienę, FRONTier 6-0787.
Pelnas — sergancioms dantų gydyt. Vokietijoje.

HARDWARE-WALLPAPER-PAINT

Sporto įrankiai, stiklo gaminiai ir langams stiklai, dažai, sie-
noms popierius, vandentiekui ir elektros įrengimams reikmenys,
indai.

Ką paklausi — viską gausi ir neapsigausi. Kalbu lietuviškai,
mėgstu lietuvius ir mane lietuviai mėgsta.

CHARLES GOLDMAN, Telefonas: YArds 7-2222
3303 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

PASTABOS PRIE

Prie Pabaltijo valstybių federacijos konstitucijos projekto

Reikia užgirti Dr. M. Anyso pa-
stangas sukurti pagrindą Baltijos
federacijos konstitucijai. Šį pro-
jektą diskutuojant, gal pasirodys,
ar mes, latviai ir estai, iš viso sie-
kiame tokios federacijos, o tik ne-
randame būdo jai įgyvendinti, ar-
ba jos nenorime, bet tą nenorą sie-
kiame uždengti tuščiomis kalbo-
mis.

Vos akį metus ant federacijos
konstitucijos teksto, matosi, kad
jos autorius dar neturėjo jokio
aiškaus vaizdo nei koncepcijos
apie jos esmę. Stengiasi sudaryti
įspūdį, kad visos valstybės, fede-
racijos ribose, liksiančios visai su-
verenės. Tačiau yra ir sumanymų
kai kuriuos dalykus ir subendrinti.

Taip, pav., 1 str. sakoma, kad
10 metų laikotarpiui sudaromas
bendras vienetas (kodėl 10-iai me-
tų?) užsienių politikai, finansų,
gynybos, teisingumo, kultūros ir
susisiekimo reikalams. O 3 str.
jau sakoma, kad kiekviena fede-
ralinė valstybė priims ir akredi-
tuos svetimų valstybių atstovus,
nepriklausomai nuo kitų. Tačiau
33 str. jau vėl sudaromas bendros
federalinės įstaigos, o 2 str. sako-
ma, kad kiekviena valstybė ir to-
liau skaitysis nepriklausoma, tik
jos suverenumas bus apibrėžtas
šios konstitucijos ribose. Kraštų
įstatymai negalės prieštarauti fed-
eraciniams ir konstitucijai. Taip
viename straipsnyje nusakoma,
kokie reikalai bus bendri, o kituo-
se vėl paliekami tie reikalai at-
skirioms valstybėms. Taip ir nei-
aišku, ar bus tik viena užsienių
reikalų ministerija, ar keturios,
viena kiekvienam kraštui.

Panašiai su krašto
gynimu. Išeina, kad kiekvienas
kraštas turės savo kariuomenes,
nors gynybas numatomas bendras.
16 str. sakoma, kad Pabaltijo
feder. neturės savo sostinės. Tad
kyla klausimas, kur bus kuriamos
federalinės įstaigos? Ar tikrai ma-
noma siūlyti sostinę kilnoti iš vieno
vietos į kitą, pagal reikalą?

Atrodo, čia imta pavyzdžiu Euro-
pos federalinį judėjimą. Bet ar
tokia forma tiktų Pabaltės val-
stybėms? Jei susikurs Jungt. Eu-
ropos valstybės, kiekviena šalis
galės jai priklausyti. Mano ma-
nymu, Pabaltijo federacija turi
tarnauti specialiai tų valstybių
tautomis ir jų specifiniams intere-
sams.

Apie atskirus klausimus kalbė-
ti, užimtų daug vietos ir turėtų
mažai prasmės. Bendrai, matosi,
autorius norėjo, kad vilkas būtų
sotus — susikurtų federacija, —
na ir avėlė atliktų sveika, reiškia,
kad visos valstybės liktų suvere-
ninės, su visomis įstaigomis bei
institucijomis.

Rodos, kiekvienam aišku, kad
šių dviejų galimybių negalima su-
derinti. Tad reikės arba išsižade-
ti dalį, didelę dalį suverenumo ir
sukurti federaciją, arba viskas
liks po senovei. Kito kelio nėra.
Jei norime patikrinti ateitį, turi-
me jungtis į stipresnį vienetą, ku-
rio ribose kiekviena tauta galėtų
autonomiai tvarkytis kultūri-
niuose reikaluose, nors konstituci-
jos projektas numato bendrą fe-

deralinį švietimą. Man atrodo,
kad kaip tik kultūriniai ir švieti-
mo reikalai turi būtina likti kiek
vienai šaliai atskirai.

Eidami prie federacijos rea-
lizavimo, turime aiškiai žinoti, ko
siakiame ir kodėl. Tas kodėl,
atrodo pats svarbiausias klausimas,
einant prie tikslo. Siekiami
federacijos, siekiame sukonce-
ntruoti visų trijų kraštų politinį svorį
į vieną tašką, reiškia, vieną už-
sienių reikalų ministeriją, vienas
atstovybės bei konsulatų, bendrą
atstovavimą tarptautiniuose fo-
rumuose. Reiktų atsiminti, kad
mes atskirai net nebepajėgsime fi-
nansiniai išlaikyti tiek neproduk-
tingų įstaigų. Panašiai bus su ki-
tomis įstaigomis. Daug išlaidų ga-
lėtume sutaupyti, turėdami bendrą
gynybą, valiutą ir finansus, pa-
tą ir susisiekimą. Atskirai turė-
ti švietimas, kultūra, savivaldybės,
o gali būti žemės ūkis ir tei-
singumas.

Mūsų federalinio galvavimo pa-
grindas turėtų būti suprasimas, kad
esame neturtinga valstybė ir kad
iš savo kuklių pajamų išlaikyti vi-
są valstybinį aparatą yra per di-
delė našta piliečiams. Federalinio
gyvenimo tikslas turi būti visas
neproduktingas, suprask: valdymo
išlaidas, galimai sumažinti. Juk,
turint tik bendras federalines mi-
nisterijas beveik tokiomis išlaido-
mis, kokios susidaro vienai val-
stybei, bus atliekami visų trijų val-
stybių reikalai.

Dėl to mes iš anksto turėtume
ir apsispręsti, ar mes nenorime
prie esamų kiekvienos valstybės
įstaigų sukurti dar papildomai eilę
federalinių įstaigų (žiūr. 33 str.).
Jei mes negalime sukurti tokios
formos, kuri mūsų įgalintų žymiai
mažesnėmis pastangomis pasiekti
žymiai geresnių vaisių, visos pas-
tangos yra prasmės, nes mūsų
ateitį gali patikrinti tik vertybės
kuriantieji piliečiai, mūsų atveju,
ūkininkai, kurie gamina mūsų ek-
sporto prekes.

Iš fed. projekto reiktų išimti
visus straipsnius ir nuostatus, aiš-
kinančius detales, kaip, pav., kon-
sulatų santvarką ir darbą, pasų ir
vizų klausimą, muitus, akcyzas ir
visų reikalus, kurie bus tvarkomi
atskirais įstatymais. Jie tik kom-
plikuoja klausimą ir nukreipia dė-
mesį nuo esminių problemų.

Užtektų, kad konstitucijoje bū-
tų nusakyti tik patys principai,
kokios įstaigos naujai kuriamos,
kokia jų kompetencija ir darbo
sritis. Dėl jų susitarti bus sunkiau-
sia. Kaip tik tų aiškių principų
nesimato, o neaiškumų yra nema-
žai. Dėl to ir visas projektas ne-
realus, nes jis toli prašoka konsti-
tucijos rėmus, arba pasitenkinta
paminėjimu kokios nors įstaigos
arba konstitucijos. Taip, pav., yra
gynimo taryba, bet neaišku, kas
galės skelbti karą ir kas darys tai-
ką, kas nustatys kariuomenės dy-
dį, ir t. t. Reikia prisibijoti, kad
toks, koks jis dabar skelbiamas,
gali daugiau federacijos šalininkų
atbaidyti, negu laimėti.

J. Grigolaitis.

"Laisvoji Lietuva" skelbia

Nuo 1955 m. kovo 15 dienos iki 1955 m. gegužės 15 dienos visame
laisvajame pasaulyje, kur gyvena bent vienas lietuvis,

"LAISVOSIOS LIETUVOS" PLATINIMO VAJŲ

Visiems "Laisvosios Lietuvos" skaitytojams, tame laikotarpyje
užsiprenumeravusiems ir pradžiai siems prenumeratas, bus išdalinta
loterijos būdu įvairiais daiktais ir vertingomis lietuviškomis knygo-
mis už

VIENĄ TŪKSTANTŲ DOLERIŲ

"Laisvosios Lietuvos" platinto joms, surinkusiems ne mažiau
penkių naujų metinių prenumeratorių, bus išdalinta įvairių dova-
nų už

DU TŪKSTANČIUS DOLERIŲ

"Laisvosios Lietuvos" skelbimų rinkėjams bus išmokėta 30% bruo-
to pajamų už surinktus skelbimus.

"L.L." BICIUOLIAI, RĖMĖJAI IR SKAITYTOJAI!

Mes kviečiame Jus visa širdi mi įsijungti į "Laisvosios Lietu-
vos" vają, iškilmingai pasidėdė mi sąžiningai dirbti ir atlikti pa-
reigas vieninteliui tikslui — Lietuvos išlaisvinimui ir dvasiniam
Jos Atgimimui.

"L.L." Redakcija, Administracija ir Leidėjai.

ATLANTO PAKRANČIŲ SKAUTŲ VYČIŲ SĄSKRYDIS

Šio rajono skautai vyčiai, ku-
riems vadovauja pskn. Vyt. Pi-
leika, jau kelintą kartą surengia
gausius ir vaisingus sąskrydžius
bei šiaip aktyviai reikiiasi skauti-
ko jaunimo bei studentijos veiklo-
je.

Šis sąskrydis įvyks balandžio
23—24 d. d. (Lietuvių parapijos
senosios mokyklos patalpose, Con-
gress Ave., Waterbury, Conn.).
Sąskrydis tema: Asmenybės ug-
dymas.

Dienotvarkėje numatoma visų
metų veiklos raportai ir visa eilė
paskaitų: vyr. sktn. A. Saulaitis—
Vyčiams, sktn. kun. prof. St. Yra
— Būdo ugdymas, sktn. A. Mato-
nis — Nagingumas, dr. A. Šerkš-
nas — Protinė higiena, pskn. R.
Šilbajoris — Tarnavimas, pskn.
V. Pileikis — Veikla būreliuose,
pskn. A. Banevičius — Pasiruoši-
mas vyčiams (kandidatams) ir
sktn. A. Matis — Rajoninė vei-
kla.

Sąskrydžio dalyviai turės ben-
drą vakarienę, pusryčius ir pietus,
kuriais rūpinasi Waterburio Skau-
tų Tėvų Komitetas.

Sąskrydžio metu bus sudarytas
tolimesnis šio rajono vyčių veik-
los planas. Visi vyčiai ir kandida-
tai kviečiami sąskrydyje gausiai
dalyvauti.

AUKŠT. LITUAN.

MOKYKLŲ TĖVŲ KOMITETAS KVIEČIA!

Šį kartą nekalbėsime apie šios
mokyklos įsikūrimo bei keletą me-
tų jos gyvavimo istoriją. Užtektų
priminti tik tą, kad šiuo metu tuo
mokyklos suoluose mokosi per 200,
anot vysk. Brizgio, mūsų tautos
ateities viešpačių. Reiktų priminti
ir tai, kad ši mokykla, ypatin-
gai šiandien, kaip Kremliaus ra-
finuoti satrapai žiauriausiai bū-
dais naikina mūsų tautos kamie-
nų, yra ne tik Čikagos ir apylin-
kių lietuvių bendruomenės, bet ir
visos lietuvių tautos, lyg gražiausis
medelynas, iš kurio, laikui
atėjus, reikės atsiimti bolševikų
tiranjijos išnaikintus Lietuvos plo-
tus. Kad šis mūsų tautos medely-
nas neskurstytų, bet didėtų, augtų
ir bujotų, reikalinga ne tik tėvų
kruopščios priežiūros, bet ir visos
Čikagos bei apylinkių lietuvių
bendruomenės moralinės ir me-
džiaginės paramos. Kad pagerinti
sąlygas tiems mūsų tautos ateities
viešpačiams augti ir stiprėti Tė-
vynės Lietuvos meilėje, tėvų ko-
mitetas, padedant mokytojams,
tėvams ir net patiems mokiniams,
per Atvelykį, balandžio 17 d., 4
val. po pietų, Lietuvių Auditori-
joj rengia didelį pavasarinį KON-
CERTĄ — VAKARĄ. Tėvų Ko-
mitetas maloniai kviečia visus lie-
tuvius, senus ir jaunus, dalyvauti
šiam koncerte. Mes Tamstoms
neliksime skolingi. Išgirsite oper.
solistės Izabelės Motekaitienės gra-
žią dainą — arijų, pasigrožėsite
baleto šokiais, prisijuoksite iki
ašarų pamatę, gal vienintelius pa-
saulių, tris laiminguosius, linksmai
pasišoksime, grojant muz. Br. Jo-
nušo kapelai. Pasigerėsite Canfe-
ti ir Sarpenti lietuvių, pasivaishi-
site mokinių motinėlių paruoštu
turtingu bufetu ir t. t.

Tėvų komitetas iš anksto dėko-
ja už paramą savo atsilankymu
Aukšt. Lituan. Mokyklų
Tėvų Komitetas

Jadvyga Peldienė,
turi ligametę praktiką lietuviškų
valgių gamyboje ir patiekime. —

Nida Valgykloje

3320 So. Halsted St., Chicago, Ill.,
pagaminama lietuviški pietūs ir
vakarienė, o taip pat šilta ir šalta
užkanda, žuvis ir įvairūs delikate-
sai lietuviška gira. Mandagus pa-
tarnavimas. Kainos žemos. Atsil-
ankymas mielai laukiamas.

GYDYTOJAI

Dr. S. Biožis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas — 3148 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso telefonas: PROspect 8-1717
Valandos: po pietų 1—3; vak. 7—9,
šiekštį antradieniais ir penktadi-
niais.
Trečiadieniais ir sekmadieniais ofi-
sas uždarytas.
BUTAS: 3241 W. 66th PLACE
Tel.: RE 7-7868

Tel.: HEMlock 4-8818

Dr. Ant. Narbutas

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 So. Western Ave.
Prima: Pirm, treč, ketv. ir
penkt. 6:30—8:30
Antradieniais: nuo 10 iki 12 v. ryta.
Šeštadieniais: nuo 2 iki 4 val. popiet.

DR. JUOZAS PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS
4253 So. Archer Ave.
Įėjimas iš Whipple Ave.
Priėmimo valandos:
nuo 10 iki 12,
nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.
Išskiriant trečiadienius
ir sekmadienius.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val.
Telefonas:
ofiso LAfaet 3-4949
namų CE 3-7786

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street
Tel.: VIRginia 9080 ir 9081.
Didelis pasirinkimas įvairių kos-
metikos dalykų ir malonus patar-
navimas pačio savininko
Pr. Šimkaus.

WALTER SASNAUSKAS

2534 West Marquette Rd.
Chicago 29, Ill.
Telef.: GROvehill 6-8402.
Stato naujus namus pagal tarti
ir planus.
Atleka įvairius remonto darbus.

JAUKUS LIETUVIŠKAS
RESTORANAS IR VALGYKLA,
biliardas ir stalo tenisas. Įvairūs
gerimai, šalti ir šilti užkandžiai.
Trentinių mėgstamiausia vieta.
Erdivi salė
įvairiems parengimams

JONAS BUDRIKAS

1442 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill.
Tel.: TOWNhall 3-9472

NAMŲ STATYBA,

ĮVAIRŲ REMONTAI
IR PARDAVIMAS
Jei norite remontuoti, pirkti ar
užsakyti gerai išplanuotą, patogų,
gražų ir pigų namą,
kreipkitės pas

V. ŠIMKŪ,

4645 So. Keating Ave.,
Chicago 32, Ill.
Susitarimui šaukite:
REliance 5-8202
Šiokiadieniais nuo 5 val. p. p., o
šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

TELEVIZIJOS

Ir Radio Aparatų Taisyimas
Sąžiningas ir garantuotas darbas
Darbo valandos: 6 v. v.—10 v. v.
Šeštadieniais: 8 v. ryto — 8 v. v.
M. RIMKUS, 4517 S. Sawyer St.
Telef.: VIRginia 7-0087,
jei neatsako, šaukite: VI. 7-3037

APDRAUSKITE

savo namus, baldus, tavernas, au-
tomobilius ir kitą turimą pas lie-
tuvų apdraudros agentą. Mes parū-
piname taip pat gyvybės, sveika-
tos ir kitokias apdraudas.

J. KUTRA,

Tel.: PROspect 6-7238,
2405 W. 51 St., Chicago 32, Ill.

Balys Pakštas

PAGERBIAMA LIETUVĖ MOTINA

Kasmet Lietuvoje pirmasis gegužės sekmadienis buvo skiriamas Motinai pagerbti, kas ir Amerikoje ir visame laisvajame pasaulyje minima. Ypač, Čikaga, motiną pagerbti stengiasi itin gražiai ir iškilmingai. Ne tik įsijungiant kokioms meninėms profesionalioms jėgoms, kiek įjungiant mokyklinį jaunimą. Čikagoje jau antri metai gyvuoja Lietuvių Moksleivių Tautinis Ansamblis, kuris pernai, dar užuomazgoje, bet spėjo pasirodyti ir Motinos Dienoje gražiai pasirodyti. Siemet, itin, smarkiai ruošiasi, kai scenoje dalyvaus pilname sąstate 150 asmenų ansamblis.

Numatyta ir programa. Eina vaidinimas apie Motiną, statinė formoj montażas: žodis, muzika ir daina. Režisuoja dramos aktorė Ona Petravičiūtė, chormeisteris — muz. Antanas Skridulis. Tolimesniuose numeruose — kanklės, vadovauja Anelė Kirvaitytė, tautiniai šokiai, vadovauja Ona Blandytė, Ona Brazdžionienė, Nijolė Šapalaitė ir Jūra Navickaitė, Sekminių ragelis — muz. Balys Pakštas, talkininkaujant V. Vaitkevičiui. Be to, šokiama talkininkaujant muz. Ant. Skridulio akordeonistų būrelio mokiniai, ir šokių paruošime — V. Vaitkevičius. Visi tautinius drabužius.

Minimo ansamblio įkūrėjas yra Balys Pakštas, daug įdedąs energijos, laiko ir išvermės, kad ansamblių pastaciūs pirmaeilii kitataučių jaunimo tarpe ir su laiku pasirodyti ir už Čikagos ribų. Be to, tenka priminti, kad į ansamblių daug energijos ir darbo įveda muz. A. Skridulis. Neuzmirštamas ir ansamblio valdybos pirmininkas bei ansamblio administratorius, energingas ir neauilstantis entuziastas "Draugo" administratorius Juozas R. Valaitis, kurio dėka ir Motinos Dienos minėjimas norima kuo gražiausiai ir išpūdingiausiai pravesiti. Galima sakyti, šių trijų vyrų: muz. B. Pakšto, muz. A. Skridulio ir J. R. Valaičio, energija ir ištvėrme, Lietuvių Moksleivių Tautinis Ansamblis gerai pastatytas ir šiuo metu gražiai reprezentuoja Čikagos lietuvių mokyklinį jaunimą. Ir jie sau tikslu pasistatė — per dainą, šokį ir lietuvišką žodį, gelbėti lietuvių jaunimą nuo nautatinimo ir laisvalaikį praleisti ansamblio susibūrimė: dirbant gražų, tautinį ir kultūrinį darbą ir skiepijant tėvynės meilę, tautinį charakterį ir auklėjant lietuviškoj dvasioj. Šis jų užsimojimas jau duoda gražių vaisių, bet galia, kad daug tėvų nesupranta ansamblio tikslo ir savo vaikus palieka gaives aukėjimui. Vieną reikia atsiminti, kad mokykliniam jaunimui įvairūs tautiniai susibūrima, stovyklos bei jaunimo organizacijos, ar tai būtų skautai, ateitininkai ar panašios, išskiriant komunistų, jaunimui yra sveikos, būtinės ir didelė atspara prieš nutautimą.

Ansamblio pasirodymas, vadinamas metinis, kuris pašvestas — Lietuvei Motinai, įvyks gegužės 1 d. Lietuvių Auditorijoje. Minėjimui smarkiai ruošiamasi. Kaip ir pernai, Spaudos Metų atidaryme, publikos gausu buvo, tai ir šiemet bus dar daugiau, kai ansamblio vertė jau randa didesnę pritarimą visuomenėje.

J. Zanavykas

LINKSMŲ ŠVENTŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ VISIEMS BIČIULIAMS IR MIELIEMS CICE-RIEČIAMS

JONAS BUDRIKAS 1442 So. 49 Countr, Cicero, Ill. Telef.: TO 3-9427

LINKSMŲ ŠVENTŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ VISIEMS MIELIEMS TAUTIEČIAMS

JOHN T. ZURIS Junge Municipal Curt

VISIEMS MŪSŲ PATRONAMS, DRAUGAMS, PAŽISTAMIEMS IR KAIMYNAMS LINKIME

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ Stasys KARPIUS ir Vilius NEIMANTAS 3337 So. Lituania Ave. Telef.: VI 7-8474

Linksmų Velykų Švenčių linkime visiems mūsų draugams, pažistamiems, kaimynams ir kostumeriams

Juozas ir Julia ŽICKUS 3158 So. Union Ave.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ LINKI VISIEMS DRAGAMS IR PAŽISTAMIEMS BALIO PAKŠTO SVETAINĖ

3139 So. Halsted St. Tel.: DA 69443

Visi gėrimai švenčių proga yra atpiginti. — Geriausia šventėms dovana B. Pakšto suprojektuotos kanklės ir knygos: J. Lingio Lietuvių Liaudies šokiai ir J. Čiurlionytės — Mažasis pianistas.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ LINKI DRAUGAMS, PAŽISTASIEMIEMS IR BIČIULIAMS

VACLOVAS MACIEŽA ARS FOTO STUDIA 3362 So. Halsted St.

Visus pažistamus, bičiulius ir kostumerius sveikinu Velykų Švenčių proga

PRANAS ŠIMKUS, DRUGSTORE 3301 So. Halsted St. Telef.: VI 7-9080

PAVASARIS, DŽIUGU...

Saulutė šviečia geriems, ir piktiems, Tad ir mano Viešpats tegul teikia laimės visiems! Tėvūnas GINIOTIS "VOICE" Redaktorius

Kristaus iš mirties Priskėlimas šimtmečiais teikė lietuvių tautos sūnams ir dukroms tvirtybės kasdieniniame gyvenime ir kovoje prieš pavergėjus.

Mano geriausi linkėjimai visiems tautiečiams Velykų Švenčių proga

PETRAS GURSKIS Laidotuvių Direktorius 659 W. 18 St. Tel.: SE 3-5711

Nuotaikingų Velykų Švenčių draugams, pažistamiems ir visiems tautiečiams —

Š I M A I Č I A I REALTY, BUILDERS, INSURANCE 2737 W. St., Chicago, Ill. Telef.: CL 4-2390

Mielus tautiečius, kaimynus, bičiulius ir pažistamus sveikiname Velykų Švenčių proga, linkėdami daug laimės ir džiaugsmo!

JONAS ANDRIŠIŪNAS ir STEPONAS VIŠČIUS 700 West 31 St., Chicago, Ill

Velykų Varpai ir pavasario žiedai tepripildo visų širdis tyru džiaugsmu!

S. LOVIK, GĖLININKAS 3316 So. Halsted St. Telef.: 7-7302

Priskeldamas iš numirusių Kristus sutvirtino tikėjimą į dvasios pergalę. Atbūdanti pavasario gamta ir Priskėlimo Šventė teiprima lietuviams, atiteltantiems nuo lietuviškųjų reikalų ir lietuviškojo gyvenimo dvasinį atbūdimą! Linksmų Velykų visiems!

LEONARDAS BUKAUSKAS Laidotuvių Direktorius

10821 So. Michigan Ave., Chicago, Ill. Tel.: CO 4-2228

Velykinis Aleliuja teskamba visų širdyse. Visiems linkime

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ MAŽEIKA ir EVANS Laidotuvių Direktoriai

6845 So. Western Ave., Chicago, Ill. Telef.: RE 7-8600 — 8601.

VISUS LIETUVIUS VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA SVEIKINA

HLLYWOOD INN

2417 West 43 St. Telef.: VI 7-9780

VELYKŲ ŠVENTĖSE

visus savo draugus, pažistamus ir visus lietuvius sveikina ir linki daug džiaugsmo

STEPONAS C. LACKAWICZ Laidotuvių Direktorius Telef.: RE 7-1213

Linksmų Velykų linki visiems savo kėstiameriams, draugams, pažistamiems ir kaimynams —

KAZIMIERAS ŪKELIS 3436 Lituania Ave. Telef.: VI 7-9601

Linksmų Velykų Švenčių linkiu visiems bičiuliams ir geros valios tautiečiams —

Dr. JUOZAS PAUKŠTYS 4253 Archer Ave. Chicago, Ill. Telef.: LA 3-4949

Velykų Švenčių proga mano širdingiausi sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems tautiečiams —

A. P E T K U S Laidotuvių Direktorius Telef.: GR 6-2345 ir TO 3-2109

Linksmų Velykų Švenčių linki visiems savo klientams ir draugams

JUSTINAS KULIS, Vaislininkas 3259—61 So. Halsted St.

Velykinis Aleliuja ir pavasario gėlės tepripildo visų širdis džiaugsmu!

Mr. & Mrs. GUŽAUSKAS, Gėlininkas BEVERLY HILLS FLORAL Co 4243 W. 63 St. Tel.: PR 8-0833

Tegul Pavasario Šventės džiaugsmas telydi Jūsų dienas. Velykinis Aleliuja!

ALEKSAS KASPERAVIČIUS 4555 So. Paulina Ave. Telef.: LA 3-9859

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ mūsų kostumeriams, pažistamiems ir kaimynams —

PIMPĖ ir VIRPŠA 4501 So. Fairfield ASve. Telef.: LA 3-0245

Mano Bičiuliams ir Draugams, o taip pat visiems geros valios Tautiečiams linki

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ D A R G U Ž I S LITHUANIA HOTEL 1606 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Visiems mūsų pažistamiems, bičiuliams, patronams, mieliems Ciceriečiams linkime

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ "NIDA" KLUBO SAV. FR. SELWELL ir EDV. RADVILA 1401 So. 48 Ct. Cicero. Tel.: TO 3-9240

VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA sveikinu gimines, draugus ir pažistamus, o taip pat visus mielus tautiečius

BRUNO MACIANSKAS KEPYKLOS SAV. 3339 S. Lituania Av. Tel.: CL 4-6376

Pavasarinis gamtos atbūdimas ir Kristaus Priskėlimo Šventė teveda Lietuvos vaikus lietuviškoju keltu ir žadiną atgimti atiteltantiems nuo lietuviškojo gyvenimo. — Linksmų Velykų linkime visiems!

Mr. & Mrs. MATAS ZIZAS KONTRAKTORIUS Telef.: WA 5-7744

Linksmų Šv. Velykų Švenčių linkime visiems tautiečiams —

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI 3224 — 28 So. Halsted St. Telef.: Victory 2-4226

Mūsų bičiuliams, pažistamiems, kaimynams, patronams ir visiems mieliems Ciceriečiams —

Linkime linksmų Švenčių Velykų Švenčių ONA MICKEVIČIUS ir TADAS KAZIMIERAITIS CLUB LITUANICA 4920 West. 14 St., Cicero, Ill. Telef.: TO 3-9601

Visiems bičiuliams, patronams, kaimynams linkiu

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ VILIUS FRANCUZEVIČIUS 2532 West 47 Street Telef.: VI 7-2429

LAIMINGŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ LINKIU SAVO PRIETELIAMS IR PAŽISTAMIEMS —

POVILAS PUTRIMAS 1446 So. 49 Ct. Cicero, Ill.

NUOTAIKINGŲ, LIETUVIŠKŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ, LINKIME VISIEMS —

E. GALMINIENĖ ir Z. GRAŽIENĖ 3206 So. Halsted St., Chicago, 8, Ill.

PARDUODAMA

taverna ir valgykla. Atnaujintos patalpos ir įrengimai. Jokių remontų bei dažymo nereikia. Dėl sąlygų teirautis:

BLUE TAP TAVERN Telef.: CO 4-9598 10737 So. Michigan Ave.

MIRĖ KUN. KAN. A. PETRAITIS

Balandžio 3 d. 9 val. 30 min. vakare Čikagoje mirė politinis kankinys kun. kan. ANTANAS PETRAITIS, 1940 m. kalintas bolševikų kalėjime ir 1941 m. birželio 26 d. Červenės žudynių dalyvis. Gimė Ervilke, Tauragės apskr., baigęs 58 metus. Jo brolis kun. dr. Pranas, taip pat politinis kankinys ir Červenės žudynių dalyvis mirė Vokietijoje 1948 mt.

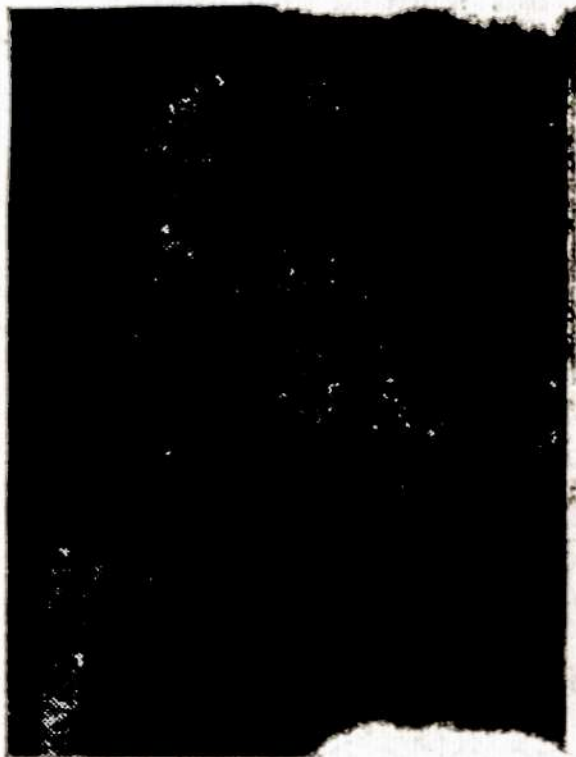
A. A.

Lietuvių Rezistencijos buv. Politinių Kankinių 8-gos nariui, Červenės žudynių dalyviui, kun. kan. ANTANUI PETRAIČIUI mirus, giminėms ir pažistamiems giliai užuojautą reiškia L. R. P. K. Sąjungos Čikagos Skyriaus Valdyba

KĄ JIE DIRBA

Rūta Grauzinytė

Simo Velbasio

Baletu studijos metinis spektaklis įvyks gegužės 7 d. Lietuvių Auditorijoje. Programoje bus išpildyti visi nauji dalykai ir dalyvaus visą baletu studija — apie 20 žmonių. Programos antroje dalyje bus išpildytas prancūzų kompozit. Delibes baletas "Cappella" antrasis veiksmas, kuriame svarbiausias roles atliks: Svanildos — Rūta Grauzinytė, Coppelijaus — baletmeisteris Simas Velbasis ir Franco — Arvydas Stasaitis. Be kitų programoje numerių bus ir koncertinė dals — Čaikovskio — Gėlių valsas, Olandų šokis ir kiti. Vėlesniam — sekantiame pasirodyme "Cappeloje" Svanildos rolę išpildys jauna, gali, daug žadanti, šokėja Aurelija Balytė.

Baletmeisterio Simo Velbasio baletu studija, veikianti keli metai, bet gerai pastatyta, turėjusi pasirodymus ne tik Čikagoje, bet ir kituose Amerikos miestuose ir užsienyje — Kanadoje. Kiekviena pasirodyme nauja programa, ypač stengiamasi duoti ir sunkesnių numerių. Apie baletu studijos veiksmus gražiai atsiliepusi ir kitataučių spauda. Gegužės 7 d. metiniam pasirodymui — spektakliui smarkiai ruošiamasi. Tai bus vienas žymiausių pasirodymų, kokių Čikaga dar nematė. Iš studijos mokinių tėvų sudarytas komitetas, kad gražiai paminėjus ir gerai praėjus. Spektaklio pradžia 7 val. 30 min. vakare.

Čikagos Lietuvių Vyrų Choro sukaktinis koncertas, minint penkmetį, įvyks balandžio 24 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Pradžiai 3.30 mirf. Minėjime visai nauja programa, susidedanti iš dviejų dalių: pirmoji — liaudies ir kitataučių dainos, ir antroji poemių ištraukos, atliekanti iš pačių dainininkų solo su choru. Choru vadovauja Lietuvos operos solistas Vl. Baltrušaitis, o choro valdybos pirmininku yra energingas kultūrininkas Vytautas Radzius. Išleidžiamas ir penkmečiui paminėti specialus leidinys.

Skaučių Seserijos, Vadijos vakaras įvyks gegužės 14 dieną 3236 W. 63 Flyn salėje. Numatoma trumpa, bet nuotaikinga programa, kurioje pasirodys skautės ir su meniniais numeriais. Vakara globoti sutiko Amerikos Lietuvių Klubas.

Laima Valiukienė, Lietuvių Moterų Atstovybės pakviesta, kovo 18 dalyvavo New Yorko WSDV radio stoties diskusijose apie savo patirtį ir padėtį už geležinės uždangos. Be jos, diskusijose dalyvavo rumunų Romanescu ir čekė Sturm. Diskusijomis rūpinosi "Moterys dėl Laisvos Europos" organizacija.

Pabaltijo Moterų Taryba, kovo 20 d. New Yorko buvo suaruosusi literatūros ir muzikos popietę. Apie estų literatūrą paskaitą skaitė Phil. mag. Mall Jurma, apie Latvių — poetė Karole Dale ir apie Lietuvius — dr. I. G. Židonytė — Vebrienė. Pianistė Aldona Kepalaitė išpildė Čiurlionio, Debussy, Chopin ir Jakubėno kūrinius.

Jonas Gustainis, Melrose Park, Ill., žinomas prekybininkas, grįžo iš atostogų, kurias praleido Miami, Fla. Jonas Gustainis aktyviai dalyvauja lietuviškame visuomeniniame gyvenime ir Amerikos politikoje.

1955 m. romano pr-jos mecenatas "Draugo" kultūrinio priedo redaktorius kun. dr. Juozas Prunskis, paskyrė "Draugo" romano konkur sui 1.000 dol. premiją. Šia asmeniškai savo uždaro auka norima paskatinti Amerikos lietuvių visuomenę, kad daugiau įsitrauktų ir suprastų knygos reikšmę, įvertinant už geriausius, premijomis. Šis kun. dr. Juozas Prunskio gražus, kultūringas ir pirmas, tokia stambia auka, mostas, tenelieka tik juo ir jam dėkui, bet tepaseka ir kiti šį gražų pavakdį.

RETA GRAUZINYTĖ

Siemet sueina lygiai 25 metai, kai Kazys STEPONAČIUS diriguoja ir vadovauja garsųjį Čikagos lietuvių chorą "Pirmyn".

Šis choras yra gražus pavyzdys, kaip lietuviškas darbas apjungia senosios ir naujosios ateivijos lietuvius, kurie tarp savęs puikiai sugyvena ir vieningai dirba. Tai yra energingo darbo ir meilės tam darbui vaisius, ir pavyzdys, kokiū būdu ugdyti vienybę tarp senųjų ir naujųjų ateivių. Įvertindama K. STEPONAČIAUS energiją ir sugebėjimus, lietuviškoji visuomenė iš įvairių lietuviškųjų organizacijų ir laikraščių atstovų, sudarė komitetą, kuris rengia jam pagerbti pobūvį. Šiam komitetui pirmininkauja Metropolitan operos solistas Algirdas BRAZIS, vice-pirm. Vilgimas SEBASTIJONAS, sekretorė Vanda ZABELLO ir išdininkas Povilas MILERIS.

Tuo reikalu jau buvo trys posėdžiai, pirmame dalyvavo per 50 įvairių organizacijų ir laikraščių atstovų. Sekantis posėdis įvyks 1955 m. balandžio 12 d. 7 val. 30 min. vakare, Lietuvių Auditorijoje 3133 So. Halsted St.).

Pobūvis (bankietas) įvyks 1955 m. gegužės 22 d. Clearing Industrial Club patalpose, 6455 S. Central Av.

Norintieji pagerbti retą sukaltuvininą, ir dalyvauti pobūvyje, staliukus užsako "LAISVOSIOS LIETUVOS" redakcijoje.

"Laima" vietoj "Gabijs" Pirmasis po karo Amerikoje įsteigtas lietuviškas knygynas — Brooklyn "Gabijs", šiomis dienomis gavo naują vadovą ir naują vargą. Jį iš J. Sodaičio perėmė žurnalistas Antanas Rimydis. Knygynas dabar pavadintas "Laima". "Gabijs" vardas pasilieka tik J. Sodaičio ir toliau vedamai leidykliui.

Perdavimo proga buvo pastebėta, kad šiuo metu už Lietuvos ribų yra apie 80 lietuviškų knygų leidėjų. Bene per daug... Tai kone kiekvienas rašytojui išeina po leideją...

Kazio Vidikausko, senosios kartos veikėjo, esperanto ir poeto eilėraščių ir straipsnių dažnai dedami kitataučių, ypač slavų kalbose, laikraščiuose. Nesenai gražiai buvo paminėtas prf. Mykolas Biržiška Karpatų rusų (Vengrijos rusų) savaitrašty — "Pravda", įvertinant profesoriaus darbus. Įdėtas ir atvaizdas. Graži tokia propaganda.

Advokatas Frank Zogas, pakeitė savo telefono numerį. Jo raštinėje 2405 West 51 st. Street telefono numeris yra dabar — WALbrook 5-5030. Namuose telef. numeris: HEMlock 4-0944.

K. B. Kraučiuonas, senosios kartos veikėjas ir poetas, praleidęs žiemos atostogas Miami, Floridoje, kur beilsėdamas dalyvavo lietuviškuose rengimuose ir šiaip veikloje, grįžo į Canton, Conn. Nori kiek įsitraukti į spaudos darbą, kai su juo niekad nesisikiria ir ruošia spaudai naują eilėraščių rinkinį ir rašo savo atsiminimus iš pragyventų dienų Amerikoje.

P. P. Jaras, pagyvenęs ir į aštuntą dešimtį įpusėjęs, bet nesijaučia pavargęs bei susenęs ir plačiai bendradarbiauja. Gyvena Baltimorėje, Md. Ypač domisi lietuviškuoju gyvenimu ir spauda, negailėdamas patarimų iš savo gyvenimo patirties ir prisidedamas prie darbo, kiek išgalės leidžia.

C. K. Brazė, senosios kartos veikėjas ir nuolatinis gyventojas Miami, Fla., žinomas įvairių laikraščių bendradarbis, sutiko sykais prisidėti ir prie "L. L." reikalų.

Anatolijus Dapkus, tremtinis, gyv. Cicero, Ill., nupirko iš Banifaco Bukausko drabužių valyklą (1403 So. 49 Ct.). Be to, aktyvus organizacijų narys ir palaikąs lietuvišką spaudą.

Juozas Dunbaras, gyv. Clevelande, Ohio, šelpdamas Vokietijoje pasilikusius lietuvius, neseniai užsakė stud. A. Juodviršniui "Laisvąją Lietuvą". Be to, ir šiaip pasiūnčia įvairių leidinių.

V. Stankauskas, gyv. Clevelande, Ohio, pratęsė "L. Lietuvos" prenumeratą Karoliui Okmanui, Vokietijoje.

Stasys Karpis, sėkmingai išlaikė egzaminus ir tapo Amerikos piliečiu. Jis kartu su savo bičiuliu Viliu Neimantu valko prie 33 pl. ir Litanicos Av., Bridgeporte, Ill., svetainę, kurią dabar naujai pertvarkė.

Kasperas Radvilas, dabar dirba laivų statyboje ir yra šios įmonės profesinės sąjungos narių įgalotinis.

Regina Stončienė, tremtinė, gyv. Bridgeporte (telef. MO 6-9756), atstovaujanti kosmetikos firmą "Avon", sutiko bendradarbiauti ir "L. L." skelbimų skyriuje.

GRĮŽO IŠ VOKIETIJOS

Portlande, Ore., gyvenančio prf. Vl. Juodeikos dukra Ingrida sausio mėn. grįžo iš Vokietijos, kur ji pereitį rudenį buvo išvykusi studijų tikslu.

Dabartiniu metu ji toliau tęsia anksčiau pradėtus studijas Portlando Un-te. Pažymėtina, jog Ingrida aktyviai reikiiasi ir vietos lietuvių judėjime.

E. Š.

LAISVOSIOS SKYRIUS

S. m. balandžio mėn. 16 d. Carpenter Hall 3560 St. Laurent Blv. rengia viešą vakarą. Programoje: vaidinimas — 3 veiksmų komedija "Kelias į paklą", turtinga loterija, šokiai ir kitos įvairenybės.

Vaidinimas prasidės punktuotai 7 val. vak. Publika prašoma nesiveluoti.

Tenka pastebėti, kad veikalą stato šio skyriaus, neseniai įsistegusi, kultūros bei meno sekcija, kurion jeina vietiniai lietuviai ir tremtiniai, šio skyriaus nariai. Jiems talkininkauja ir iš visuomenės tam darbui prijauciantieji asmenys. Jų bendradarbiavime jaučiamas broliškas ir draugiškas pavyzdys kitiems.

Visi šio veikalo veikėjai, kurių bus bent dvylikai, yra ne profesionalai, bet scenos mėgėjai. Jie atitrūk nuo kasdieninio darbo, atliekamą laisvalaikį sunaudoja kultūriniais reikalams.

Veikalą režisuoja R. Simaniūsktis.

Atvykę į šį vakarą galės pamiršti savo kasdieninius rūpesčius ir vargus. Čia pajus gerą nuotaiką ir galės gražiai pasijuokti. Todėl patartina, kad atsilankytų visi — nežiūrint į amžių.

Rengejai.

VENEZUELA

Lietuvių Tautinio Sąjūdžio, Lietuvių Rezistencinės, Santarvės, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos ir Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio įsteigtas Lietuvos bylos gynimui remti ir kitiems tautiniams darbams finansuoti, Lietuvos Nepriklausomybės Fondas, yra susilaukęs gyvo susidomėjimo ir konkretaus Venezuolos lietuvių reagavimo.

Venezuela, tai viena iš negausiausių lietuvių kolonijų, tačiau dauguma jų neblogai įsikūrę. Si maža mūsų kolonija jau yra suakojusi LNFondui 500 dolerių. Auškoje šie asmenys: po \$100 (BS. 335) B. Čielius (Celius) ir Šiaurdiškis; po \$29,85: Baliutavičius, A. Diržys, K. Nausėdas, Tamašauskas ir V. Tiščiauskas; po \$14,92: V. Backevičius, Bieliukas, V. Deveis, K. Gintautas, P. Jameikis ir A. Trinkūnas; po \$7,46: Bieliūnienė ir Žebrauskienė, ir kit.

Iš studentiškos veiklos MALŪNO

Šiais metais į Lietuvių Studentų Sąjungos JAV centrinius organus yra išstatyti keli sąrašai. Du iš jų yra grupiniai, t. y., skautų ir aktyvistų. Trečias yra grynai tik Sąjungos veikėjų sąrašas, t. y. tų žmonių, kurie nekandiduoja nei iš grupių, nei dėl grupių, bet dėl visos Sąjungos naudos ir gerovės. Ankstyvesniuose "Laisvosios Lietuvos" numeriuose studentija ir visuomenė buvo arčiau supažindinta su šio studentų sąrašo kandidatais. Šiuo kartu supažindiname su Ytautu Valatkaitis ir Raimundu Mieželiu.

VYTAUTAS VALATKAITIS, studijuojąs parengiamąjį medicinos kursą Wilson College, yra Čikagos studentų skyriaus pirmininkas. Čikagos skyrius yra pats didžiausias lietuvių studentų junginys laisvame pasaulyje. Vytautas Valatkaitis yra padėjęs daug gražaus darbo šio skyriaus visuomeniškoje veikloje. Iš skyriaus didesnių nuveiktų darbų pažymėtina studentų vasaros stovyklos rengimas, šalpos darbas, visuotinio Sąjungos suvažiavimo techniškas suruošimas, N. Metų balius. Dabar V. Valatkaitis ir N. Macevičius deda pastangas per ateinančias Velykas Čikagoje surengti profesorių ir studentijos susitarinimo vakarą. V. Valatkaitis priklauso Akademiniam Skautų Sąjūdžiui Korp! Vytis, anksčiau buvo lietuvių studentų atstovas su balsavimu teise Europos Studentų Federacijoje bei Illinois universiteto Litanicos Klubo vice-pirmininkas.

RAIMUNDAS MIEŽELIS, studijuojąs komerciją Harvard universitete Graduate School of Business Administration, yra Lietuvių Studentų Sąjungos Garbės Teismo pirmininkas. Jo pastangomis buvo baigtas triukšmas, kuris atsirado dėl praėjusių rinkimų. 1952—3 ir 1953—4 metais R. Mieželis buvo Lietuvių Studentų Sąjungos CV sekretorius, 1953—4 metais Urbanos skyriaus pirmininkas. Korp! VYTIS filisteris, ASS akademinės stovyklos 1954 metais adjutantas. Bendradarbiauja Pasaulio Lietuvių Skautų Sąjungos Užsienio skyriuje. STUDENTŲ ŽODŽIO ilgametis redaktorius, spaudos bendradarbis Skautų Aided, Mūsų Viltys. Su ypatingu pasižymėjimu baigęs Illinois universitetą (1953 metų bronzos lenta). Už pažangumą moksle pakviestas į Phi Kappa Phi, Beta Gamma Sigma.

Negrupinio studentų sąrašo-kiti kandidatai yra: Centro Valdyba: L. Griškelytė, L. Sabaliūnas, B. Juodelis, J. Bilėnas, R. Babickas; ir Garbės Teisma: Alb. Kereilis, T. Naginionis, J. Galminas, ir Revizijos Komisija: R. Gaška, K. Jėčius, A. Kliorė; ir Šalpos Fondas: N. Macevičius.

Atmintina, kad šis sąrašas apjungia studentus, priklausancius įvairioms organizacijoms ir kad šis sąrašas neatstovauja jokios grupės, bet tęsia Lietuvių Studentų Sąjungos bendro darbo tradiciją.

Studentai skautai ir santaričiai šiuose Studentų Sąjungos rinkimuose dalyvauja, kaip visada, sąjungos sąrašų, tuo dar sykį parodydami nuosirdaus ir išbandyto bendradarbiavimo pavyzdį Lietuvių Studentų 'S-gos gerovėi. Bendrą sąrašą sudaro šie Studentų S-gos ir daugelio kitų organizacijų veikloje, žinomų kolegos ir Centro Valdybon: Rytas Babickas — skautas akademikas, Jonas Bilėnas — švietietis, santarietis, Liūda Griškelytė — skautė akademikė, Bronius Juodelis — skautas akademikas, Raimundas Mieželis — skautas akademikas, Leonas Sabaliūnas — skautas akademikas, santarietis, Vytautas Valatkaitis — skautas akademikas; revizijos komisijon: Remigijus Gaška — skautas akademikas, Kęstutis Jėčius — skautas akademikas, A. Kliorė — skautas akademikas; garbės teisman: Jonas Galminas — santarietis, Albertas Kerelis — skautas santarietis, ir Tadas Naginionis — skautas akademikas; ir Šalpos Fondas: N. Macevičius — skautas akademikas, santarietis.

CLEVELAND, OHIO

Po ilgesnės pertraukos, Jūsų korespondentas vėl bando pasidaryti po šios apylinkės horizontą ir, jei sąlygos leis, stengsis dažniau paimformuoti LL skaitytojus apie čionykštį lietuvių visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą.

Š. m. kovo 20 d. įvyko LAS Clevelando skyriaus metinis narių susirinkimas, kuris praėjo pakilioje ir darbingoje nuotaikoje. Metinę darbų apžvalgą padarė skyr. pirmininkas J. Virbalis, trumpais bruožais paminėdamas kas yra padaryta, ko siekta ir kas lieka įgyvendinti. Pasidžiaugta, kad LAS idėjos randa priitarimą mūsų lietuviškoje visuomenėje, to pasekoje skyrius yra smarkiai kiekybiškai ir kokybiškai atvejais padidėjęs. Apie finansinius reikalus išsamų pranešimą padarė izdin. M. Ratkus, o revizijos komisijos atk. perskaitė St. Asevičius (reviz. komis. vardu). Valdybos patiekta ir susirinkimo aptarta apskaita buvo vieningai priimta, patvirtinta. Senąjai valdybai atstataitydinus, nenkama nauja — iš penkių asmenų. Dauguma balsų skaitoma išrinktais: Jonas Virbalis, Antanas Juozaitis, Marijus Blynas, Mykolas Ratkus ir Ona Jokubaitierė.

Antroji darbotvarkės dalis — paskaita: "Lietuvių tautos laisvės kelias", kurią skaitė Kazys Budrys. Prelegentas trumpai nupaskajo mūsų tautos istorinį kelią, pradedamas prie šių dienų. Tema įdomi, patraukli ir diskusijos buvo gyvos, kuriose dalyvavo: V. Pašakarnis, J. Virbalis, K. Morkūnas, St. Asevičius, O. Jokubaitienė, M. Blynas, M. Ratkus. Baigiantis diskusijoms ir einant prie pabaigos, susirinkimo dalyviai p. p. Juozaičių buvo gražiai pavaišinti. Mieliesiems šeiminkams p. p. J. ir A. Juozaičiams už prieglobstį ir susirinkimui ir puikias vaites, priklauso nuosirdus aciu. Susirinkimą gerai ir tvarkingai pravedė — Z. Peckus (pirmininkas) ir E. Varekojis, sekretorius. Geriausios sėkmės!

Netolimoje praityje šio skyriaus narių susirinkimas buvo pas p. p. Januškevičius. Nebuvo progos apie tai išeiti į viešumą, todėl tas įvykis nebuvo ir paminėtas. Nors kiek pavėluotai, bet tas niekam nepakenks, tenka nuosirdžiai p. p. Januškevičiams padėkoti už suteiktas patalpas susirinkimui ir visą kitą.

L. Teisininkų Dr-ja, š. m. kovo mėnesio 20 d. surengė prof. M. Roemerio mirties dešimtmėčio minėjimą. Apie velionį išsamų pranešimą padarė buvęs jo asistentas F. Mackus. Gyvai ir įdomiai prisiminė prof. M. Roemerį Petras Stravinskis. Klausytojų buvo apie trisdešimtis. Minėjimui vadovavo J. Krygeris, o pradėjo J. Liūdžius, dabartinis šios dr-jos pirmininkas.

Sparčiai ruošiamasi paminėti muz. A. Mikulskio 25 m. muzikinės veiklos ir Čjurlionio Ansamblio 15 m. sukaktis. Iškilmingas aktas ir koncertas, kuriame dalyvaus ir "Dainavos" ansamblis, įvyks š. m. gegužės mėn. 15 d. Severance Hall, salėje. Ruoškimės visi atitinkamai paminėti lietuviškos dainos ir muzikos puoselėtojus. Lietuviška daina — lietuviškos išlaikymo laidas.

— Sparčiai ruošiamasi paminėti muz. A. Mikulskio 25 m. muzikinės veiklos ir Čjurlionio Ansamblio 15 m. sukaktis. Iškilmingas aktas ir koncertas, kuriame dalyvaus ir "Dainavos" ansamblis, įvyks š. m. gegužės mėn. 15 d. Severance Hall, salėje. Ruoškimės visi atitinkamai paminėti lietuviškos dainos ir muzikos puoselėtojus. Lietuviška daina — lietuviškos išlaikymo laidas.

— LAS Clevelando skyriaus, visuotinio narių susirinkimo išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: Jonas Virbalis — pirmininkas, Marijus Blynas — vicepirm. ir kultūros reikalų vadovas, Myk. Ratkus — sekretorius, Antanas Juozaitis — izdininkas, O. Jokubaitienė — moterų organiz. ir parengimų vad.

— Pas mus sėkmingai vyksta "Laisvosios Lietuvos" vėjus — platinimas. Tenka pastebėti, kad laikraštis nenormaliai pasiekia skaitytojus. Administracija turėtų dėti pastangas, kad tiems reikiams būtų užkirstas kelias. Būtu labai pageidautina, kad šiuo reikalu pasisakytų ir kitų vietovių skaitytojai, ar ir kiti miestai gausna pavėluotai LL?

— LB Clevelando Apylinkės Valdyba, š. m. kovo 26 d., sukvietė kultūrininkų pasitarimą, į kurį atsilankė per trisdešimtis asmenų. Vacys Kavaliūnas skaitė įdomią paskaitą, specifinio pobūdžio, kas neatitiko šio momento paskirčiai, bet tas vertės nemažina. Beveik visi atsilankiusieji rado reikalo pasisakyti mums rūpimais, kultūriniais, lietuviybės išlaikymo klausimais. Didžiausias dėmesys kreipiamas į jaunimą, į mūsų tautos prieauglį. Ir apie tai kalbant jau patiriama nemažai nusivylimo: mokytojas skundžiasi vaiko nepaklusnumu, choro vadovas primena nepunktualumą, atsisakijimą į t. t. Nusivilti neverta, reikią dėti pastangas, o rezultatai bus teigiami. Mūsų vyriausias tikslas — lietuviškos išlaikymas svetur begyvenant. Vienas naujas dalykas paaikėjo, tai steigimas Vaukų Ansamblio. Sveikintina iniciatyva ir dėtinios pastangos, kad tas greičiau būtų įgyvendinta.

Po ilgokų kalbų ir diskusijų buvo prieita prie sudarymo — rinkimo švietimo ir kultūros skyriaus vykdomojo organo. Dažnokais atvejais taip atsitinka, o čia paliko jau išskirtinai reikškinys. Reikėjo išrinkti į minimo skyriaus valdybą penkis asmenis, pasiūlyta 19 kandidatų (daugiau pusės surm dalyvių) ir t. t. Nusiūlyti trys, kurie neatšiemė savo kandidatūros, visi kiti nesutiko būti renkamais. Ir taip išskirtimė nieko naujesnio neatlikę, nors prakalbėjome beveik tris valandas. Gal reiktų šį susirinkimą skaityti tuo pavyksu, kad sauciant sniego pūgai ir audrai — atsilank per 60 veikleisnių asmenų. Susirinkimą pravedė St. Barzdukas.

J. Veprynas.

IŠ AMERIKOS ŠIAURĖS VAKARŲ KRAŠTO. Paminėjo lietuvi.

The Northwest Catholic Progress Seathle išeinantis laikraštis, kovo mėn. 4 d. nr., mini ir lietuvių kunigą Juozą Dakinavičių — Dakin, gyvenantį Ferndale, Wash., patalpintame straipsnyje apie emigrantus, gavusius šio krašto pilietybę.

Laikraštis rašo, jog mūsų pilietybės gamimo proga, teisėjo William Lindberg buvo paprašytas papasakoti teismui savo išrūtkimo iš po geležinės uždangos, kuri šiuo metu yra užtvėrusi jo mielą Lietuvą, išgyvenimą. — "Visi įtemptai klausėsi jo išsigelbėjimo istorijos iš nacių, vėliau iš komunistų" — pažymi straipsnio autorius.

Pavasarių vienaiečių kostiumų sportinių ir išeginių drabužių didelis pasirinkimas pas

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill.
Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ilgesniam išimokėjimui be nuosimčių!

Mandagiam patarna vimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak., kitomis dienomis iki 6 v. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val. Kalbame lietuviškai.